

BOLYAI GYERMEKOTTHONI KÖZPONT

1023 BUDAPEST, BOLYAI U. 11.

HÚVÖSVÖLGYI GYERMEKOTTHONÁNAK

SZAKMAI PROGRAMJA



Készítette: Fekete-Buzás Eszter

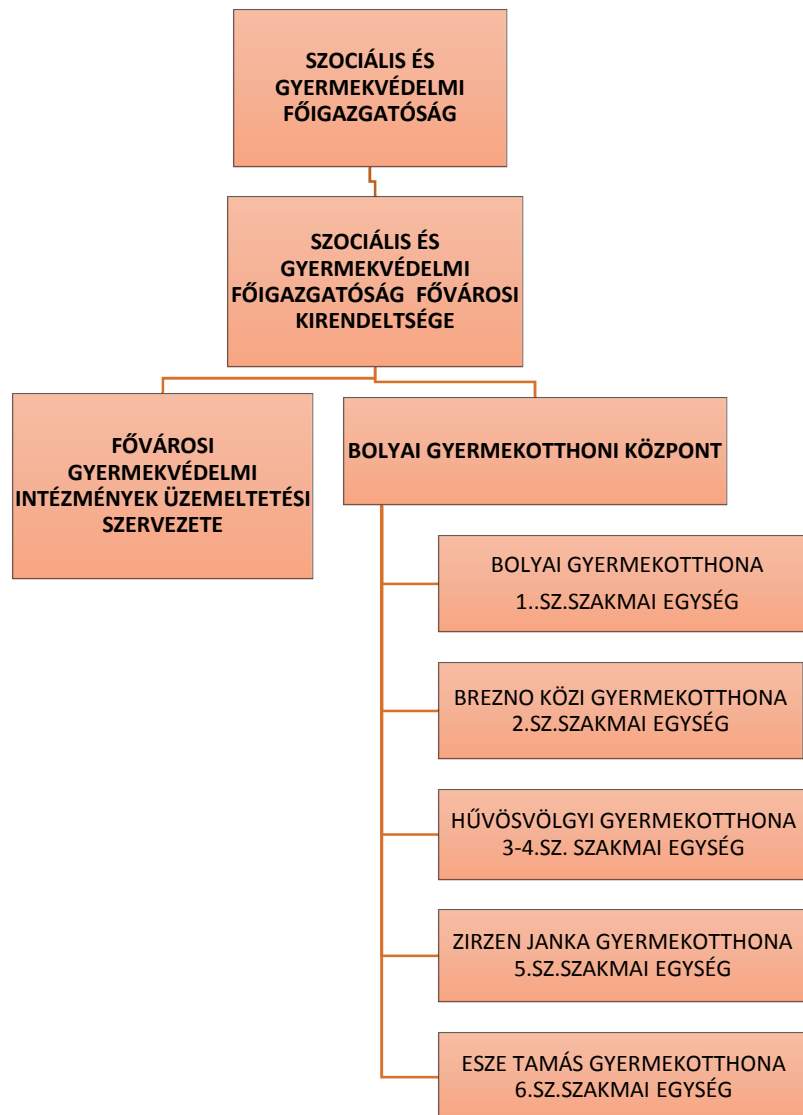
igazgató

Budapest, 2016.11.14.

Tartalom

I. BOLYAI GYERMEKOTTHONI KÖZPONT	3
II. A BOLYAI GYERMEKOTTHONI KÖZPONT MŰKÖDÉSÉT, CÉL - ÉS FELADATRENDSZERÉT MEGHATÁROZÓ JOGSZABÁLYOK	4
III. A BOLYAI GYERMEKOTTHONI KÖZPONT SZAKMAI CÉLKITŰZÉSE	6
IV. A BOLYAI GYERMEKOTTHONI KÖZPONT FELADATA.....	8
V. SZAKMAI EGYSÉGEK KAPCSOLATRENDSZERE, ÁTJÁRHATÓSÁG.....	9
VI. A SZAKMAI EGYSÉGEKBEN FOLYÓ NEVELÉS ALAPELVEI, A GYERMEK TELJES KÖRŰ ELLÁTÁSA	12
VII. HŰVÖSVÖLGYI GYERMEKOTTHONI SZAKMAI EGYSÉG BEMUTATÁSA.....	13
HŰVÖSVÖLGYI GYERMEKOTTHON.....	13
VIII. TELJES KÖRŰ ELLÁTÁS.....	14
IX. NORMÁL GONDOZÁST IGÉNYLŐ GYERMEKEK RÉSZÉRE KIALAKÍTOTT NEVELÉSI CÉLOK/FELADATOK/MÓDSZEREK	18
X. BABA-MAMA CSOPORT	22
XI. KÜLÖNLEGES GONDOZÁST IGÉNYLŐ GYERMEKEK RÉSZÉRE KIALAKÍTOTT NEVELÉSI CÉLOK/FELADATOK/MÓDSZEREK	28
XII. SPECIÁLIS GONDOZÁST IGÉNYLŐ GYERMEKEK RÉSZÉRE KIALAKÍTOTT NEVELÉSI CÉLOK/FELADATOK/MÓDSZEREK:	30
XIII. UTÓGONDOZÁS, UTÓGONDOZÓI ELLÁTÁS	34
XIV. ÉRDEKKÉPVISELET MEGVALÓSULÁSA	37
XV. CSALÁDDAL VALÓ KAPCSOLATTARTÁS.....	38
XVI. GYERMEKVÉDELMI GYÁMI FELADATOK ELLÁTÁSA	40
XVII. DOKUMENTÁCIÓK, NYILVÁNTARTÁSOK RENDSZERE.....	41
XVIII. MINŐSÉGBIZTOSÍTÁS, SZAKMAI FELKÉSZÜLTSEG BIZTOSÍTÁSÁNAK MÓDJA, FORMÁI	42
XIX. ZÁRADÉK.....	43

I. BOLYAI GYERMEKOTTHONI KÖZPONT



II. A BOLYAI GYERMEKOTTHONI KÖZPONT MŰKÖDÉSÉT, CÉL - ÉS FELADATRENDSZERÉT MEGHATÁROZÓ JOGSZABÁLYOK

- Alaptörvény
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
- 2012. évi I. törvény a Munka Törvénykönyvéről
- 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról
- 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 257/2000. (XII. 26.) Korm. rendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról
- 277/1997 (XII.22.) Korm. rendelet a pedagógus továbbképzésről, a pedagógus szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben résztvevők juttatásairól és kedvezményeiről
- 9/2000 (VIII.4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról
- 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint a személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság 2502310-/2016/JISZOC. számú Alapító Okirata szerint, az otthon ellátandó alaptevékenysége az alábbi:

A gyermekotthon, mint költségvetési szerv közfeladata:

A Gyvt. 15. § (3) bekezdés a)-b) pontjai szerinti személyes gondoskodást nyújtó gyermekvédelmi szakellátás keretében otthont nyújtó ellátás, utógondozói ellátás, valamint e törvény 92. §-ban előírt utógondozás biztosítása.

Alaptevékenységek államháztartás szakfeladat rendje szerinti megjelölése:

879012	Gyermekotthoni ellátás
879013	Speciális gyermekotthoni ellátás
879014	Különleges gyermekotthoni ellátás
879015	Utógondozói otthoni ellátás

Államháztartási szakágazati besorolása:

879040	Gyermekotthonba elhelyezettek ellátása
---------------	---

A költségvetési szerv alaptevékenységeinek kormányzati funkció szerinti megjelölése:

104011	Gyermekvédelmi bentlakásos ellátások
104012	Gyermekek átmeneti ellátása
104013	Nevelőszülőnél elhelyezettek ellátása

A gyermekotthon, mint költségvetési szerv tevékenysége:

- ideiglenes gondozás biztosítása azon gyermekek számára, akik lakóhelyükről önkényesen távoztak el, így ellátás és felügyelet nélkül maradtak,
- különleges ellátás biztosítása tartósan beteg, fogyatékos, 3 éven aluli gyermekek számára,
- a gyermekvédelmi szakértői bizottság véleménye alapján speciális szükségletű, súlyos pszichés, súlyos disszociális tüneteket mutató, pszichoaktív szerekkel küzdő, illetve kettős szükségletű gyermekek számára, teljes körű otthont nyújtó ellátás biztosítása,
- gyermekvédelmi szakellátásban nagykorúvá vált fiatal felnőttek számára a gyámhatóság által elrendelt utógondozói ellátás biztosítása, szükség esetén az utógondozói ellátásában részesülő fiatal felnőtt gyermekének befogadása, átmeneti gondozása, külső férőhelyek működtetése,
- nevelőszülői hálózat jogszabályban előírtak szerinti működtetése,
- gyámhatóság által elrendelt utógondozás biztosítása,

A gyermekotthon, mint költségvetési szerv gazdálkodási besorolása:

Önállóan működő költségvetési szerv.

Pénzügyi, gazdálkodási egységgel nem rendelkezik, a pénzügyi, gazdálkodási és számviteli feladatait a Fővárosi Gyermekvédelmi Intézmények Üzemeltetési Szervezete (1087 Budapest, Kerepesi út 33.) látja el.

A Bolyai Gyermekotthoni Központnak, mint költségvetési szerv feladatellátását szolgálóhasználója.

- **Budapest, II. kerület Bolyai u. 11., 13011 hrsz.**
- **Budapest, XI. kerület Breznó köz 10-12., 2728/4 hrsz.**
- **Budapest, II. kerület, Húvösvölgyi út 165. 11407 hrsz.**
- **Budapest, II. kerület Heinrich István u.2. 11371/2 hrsz.**
- **Budapest, XII. kerület Diósárok út 40. 9884/3 hrsz.**
- **Budapest, XII. kerület Rózse u.22. 9890/1 hrsz.**

alatt nyilvántartott állami tulajdon.

Az egyes szakosított szociális és gyermekvédelmi szakellátási intézmények állami átvételéről és egyes törvények módosításáról szóló 2012. évi CXCV. törvény és a Korm. rendelet alapján a Magyar Állam tulajdonában álló ingatlanok a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság, mint fenntartó vagyonkezelésében, illetve a költségvetési szerv használatában vannak.

III. A BOLYAI GYERMEKOTTHONI KÖZPONT SZAKMAI CÉLKITŰZÉSE

Olyan egységes szemléletmód kialakítása, közös gondolkodás, mely tiszteletben tartja a beolvadó gyermekotthonok speciális jellegét, hagyományait, jól bevált gyakorlatait. Figyelembe véve a gyermekek mindenkor érdekét, ahol a legfőbb értékek örök érvényűek: gyermekközpontúság, empátia, partneri hozzáállás, aktivizálás, feltétel nélküli elfogadás.

A szakellátó kollegák hivatástudatának erősítése, szakmai megbecsülése, szakmai fejlődésének segítése, ez irányú támogatása.

A folytonosság elvét követve célunk, a fiatal munkatársaknak átadni és velük elfogadtatni a szakmai egységek hagyományait, értékeit, melyek az évtizedek során kialakultak. A belépő kollégák mentori munkával való támogatása, segítése.

Egységes, hatékony költséggazdálkodás kialakítása. Azonos irányelvek, szempontok mentén történő intézményi csoportgazdálkodás. Mindenki számára átlátható, követhető tervezés, ellenőrzés, egységes ellenőrzési szempontok mentén.

Szocializációs és re-szocializációs folyamat során a normalizációs elv érvényesülése, hiszen a társadalomba való beilleszkedés elősegítése során alapvető fontosságú, hogy minden otthonunkban nevelkedő gyermek és fiatal felé stabil érték- és normarendszert közvetítsünk. Fontosnak tartjuk, hogy azokat az életmintákat lássa, tapasztalhatta meg és tegye magáévá, melyek a társadalom nagy részére jellemzőek, mert csak így lehet sikeres ez a folyamat.

A gyermek személyiségének teljes megismerése, mely segíti értékeinek, tehetségének felismerését. Ennek az ismeretnek a birtokában segítjük a gyermeket tehetségének kibontakozásában, a megfelelő életpálya megtalálásában, eligazodásban, a világban: mely felöleli az önellátásra, önálló életvezetésre való alkalmasságot.

A személyiségfejlesztés részeként a magyar nemzeti kultúra és egyben a népi kultúra iránti igény, valamint a társadalmi, természeti környezet iránti érdeklődés és tisztelet kialakítása, az egészséges életmódra nevelés. Az otthon hagyományainak megteremtése során a gyermekek ismerkedjenek meg a személyes, a családi és nemzeti ünnepek megünneplésének módjával.

A teljes körű csoportgazdálkodás keretén belül a növendékek tanulják meg a pénz ésszerű beosztásának fontosságát, legyenek tisztában annak értékével, a háztartásvezetéssel, vásárlással, főzéssel, mely a gondozási-nevelési folyamat részeként az önálló életre való felkészítésnek egyik fontos szegmense. Korukhoz igazodva, fokozatosan, egyre többet vállalva vegyenek részt a csoportgazdálkodással együtt járó feladatok tervezésében, annak megvalósításában.

Szakmai munkánkat a gyermekvédelmi és szociális intézmények szakemberei, a Vadaskert Gyermekpszichiátria orvosai továbbra is segítsék, szükség szerint szakmai megbeszélések, fórumok, belső továbbképzések megszervezésében legyenek a szakmai egységek segítségére.

Egyházakkal való szorosabb együttműködés a vallásgyakorlás biztosításához, a választás lehetőségének felkínálásával.

Civil szervezetekkel, alapítványokkal, egyesületekkel és önkéntes segítőinkkel a szakmai egységek munkájának segítése, a szakmai egységek tárgyi feltételeinek bővítése.

Barátságos, megnyugtató, gyermekközpontú, élhető környezet biztosítása a gyermekek számára. Olyan légkör megteremtése, mely lehetőséget teremt a boldog, kiegyensúlyozott gyermekkor megéléséhez.

Gyermekotthoni egységenként az önfenntartásra való szemléletmód kialakítása, ezt a célt szolgáló jó gyakorlatok felkutatása, széles körű bevezetése.

Fenntartható környezet kialakítása: újra hasznosítás, szelektív hulladékgyűjtés...

Élménypedagógiai szemlélet megtartásával, az átgondolt, előre tervezett szabadidő, sport, kultúra, egyéb programok szervezése, kiemelt figyelemmel a tehetséggondozásra.

A szakmai egységek számára megfogalmazott követendő nevelési célok:

A Gyermek jogairól szóló New Yorkban 1989. november 20.-án kelt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1991. évi LXIV. törvényben, a Gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben szabályozott gyermeki jogok maradéktalanul érvényesüljenek.

- Valamennyi, az otthonban elhelyezett gyermek az életkorához, egészségi állapotához, fejlettségéhez igazodó állandóságot, érzelmi biztonságot nyújtó teljes körű ellátásban, gondozásban, nemzetiségi, etnikai és vallási hovatartozását figyelembe vevő nevelésben, oktatásban részesüljön.
- Felzárkóztató, tehetségfejlesztő programokon, és érdeklődésének megfelelő szabadidős foglalkozásokon vehessenek részt.
- Lelkiismereti- és vallásszabadsága csorbát ne szenvedjen.
- Maximálisan érvényesüljön véleménynyilvánítási joga.
- Éljen érdekképviselővel.
- Személyes kapcsolatainak ápolása gátakba ne ütközzön, a gyámhivatal által megjelölt keretek között hozzátartozóival a kapcsolatait ápolhassa.
- A gyermek tiszteletben tartása, a család segítése.

IV. A BOLYAI GYERMEKOTTHONI KÖZPONT FELADATA

Feladatok:

- a beolvadó intézmények együttműködési feltételeinek megteremtése,
- egységes eljárás rendek, protokollok kidolgozása
- egységes szemlélet mentén történő működési, gazdálkodási, nevelési elvek meghatározása,
- közös költségvetés, hatékony gazdálkodás megteremtése, fenntartása,
- stabil, érzelmileg, gazdaságilag, szakmailag biztonságot nyújtó szakmai egységek működtetése, a törvényi előírásoknak megfelelően,
- szükség szerint, a humán erőforrás átcsoportosítása, egyes szakmai egységek között ez irányú egyensúly megteremtése. A költségvetés, bér gazdálkodás révén olyan plusz humán erőforrások előteremtése, mely a szakmai munkát hatékonyan segíteni tudja.

A gyermekotthon önállóan működő költségvetési szerv. Pénzügyi, gazdálkodási egységgel nem rendelkezik, a pénzügyi, gazdálkodási és számviteli feladatait a Fővárosi Gyermekvédelmi Intézmények Üzemeltetési Szervezete (1087 Budapest, Kerepesi út 33.) látja el.

A gyermekotthon minden csoportja a teljes körű csoportgazdálkodás során használja fel a feladatellátáshoz biztosított keretösszeget. Legyen, hangsúlyos az ésszerű költségek, törekedjenek a költséghatékonyságra, hogy a teljes körű ellátás keretein belül megfelelő színvonalat, élhető életteret, mindennapokat biztosítsunk növendékeink számára. A csoportgazdálkodás hatékony működéséért felelős az igazgató, az igazgató helyettesek, a szakmai egységvezetők, a csoportvezetők és a gyermekotthon minden dolgozója.

A csoportgazdálkodás folyamatába életkor szerint fontos és szükséges a gyermekeket bevonni, ezzel is elősegítve az önálló életvezetésre, életkezdésükre való felkészülést az ésszerű pénzkezelést, gazdálkodást, takarékosságot. A közösen tervezett és megvalósított vásárlások során a gyakorlatban történő alkalmazás készségének kialakulását segítik elő a nevelők. A csoportvezető nevelők előre kötelesek tervezni a kiadásokat, és lehetőség szerint időarányosan teljesíteni a pénzfelhasználást. Kötelesek előrelátóan gondolkodni, úgy kezelni megtakarításaikat, hogy egy nem tervezett váratlan kiadás esetén is folyamatos és gördülékeny legyen a gyermekek ellátottsága, csoportjuk működése.

A csoportgazdálkodás területei, a növendékek ellátása:

- Az életkoruknak megfelelő ötszöri étkezés, amiből legalább egy étkezés meleg étel, ha egészségi állapotuk indokolja, az orvos által előírt diéta biztosítása.
- Személyi higiéniéhez szükséges tisztálkodási szerek biztosítása.
- Ruházat és azok tisztántartásának biztosítása.
- Az iskolai oktatásban, szakképzésben, felsőfokú oktatásban való részvétel, s az ezzel felmerülő költségek biztosítása.
- Utazási költségek, levelezés, telefonálás biztosítása.
- Szabadidős tevékenységekhez való eszközök és indokolt költségek biztosítása.
- Zsebpénz biztosítása.
- Üdülés, táborozás költségeinek biztosítása.
- Születésnap, névnap, karácsony alkalmából való megajándékozás biztosítása.
- Gyógyszerek, gyógyászati segédeszközök biztosítása.
- Tisztítószerek, a takarításhoz szükséges eszközök biztosítása.

V. SZAKMAI EGYSÉGEK KAPCSOLATRENDSZERE, ÁTJÁRHATÓSÁG

Szakmai munka kapcsolatrendszere:

- tantestületi értekezletek
- vezető értekezletek
- szakmai egységek vezetői értekezletei
- csoportértekezletek (team ülés)
- esetmegbeszélések
- szakmai fórumok

Értekezletek tervezett rendje:

ÉRTEKEZLETEK	IDŐPONT	RÉSZTVEVŐK	FELELŐS
TANTESTÜLET	évente 3 alkalommal	minden dolgozó	igazgató igazgató helyettes
SZAKMAI VEZETŐSÉGI	Központban kéthetente	igazgató igazgató helyettesek szakmai vezetők	igazgató igazgató helyettes
OTTHONSZINTŰ VEZETŐSÉGI	Otthononként hetente egy alkalommal	szakmai vezető, csoportvezetők	szakmai vezető
CSOPORT	Havonta két alkalommal, illetve szükségszerűen bármikor	csoportban dolgozók pszichológus fejlesztő pedagógus szükség szerint: gyám	szakmai vezető csoportvezető
MUNKAKÖZÖSSÉGI	Havonta egy alkalommal.	munkaközösség tagjai	munkaközösség vezető

A vezetői értekezlet és a team ülések szerepe, funkciói:

- ❖ Információáramlás biztosítása
- ❖ Közös információs bázis megteremtése
- ❖ Közös szakmai értékek, normák, célok kialakítása
- ❖ Szakmai „standard” kidolgozása, megerősítése
- ❖ Felelősségi körök tisztázása
- ❖ Egyéni, munkaköri kompetenciák egyeztetése
- ❖ Szerepek tisztázása, megerősítése
- ❖ Kontroll, szupervízió biztosítása
- ❖ Döntés előkészítés, döntéshozatal

A szakmai team üléseken a szakellátók részvétele kötelező.

A team működése, feladatai

- ❖ Döntés előkészítő
- ❖ Esetmegbeszélő, szupervíziós
- ❖ Információközlő és gyűjtő fóruma

A teamen való aktív részvétel minden szakellátó részére kötelező.

Minden team-ülésről jegyzőkönyv készül, melyet a szakmai vezető hitelesít. A jegyzőkönyv tartalmazza

- ❖ A team idejét, a résztvevők névsorát
- ❖ A teamre javasolt napirendi pontokat
- ❖ A napirendi pontok tárgyalása során keletkezett javaslatokat
- ❖ Minden olyan információt, melyet a team bármely tagja jegyzőkönyvben rögzíteni kíván.

Átjárhatóság:

A Bolyai Gyermekotthoni Központnak, a következő szakmai egységek biztosítják az utógondozói ellátást:

- Breznó köz Gyermekotthona
- Esze Tamás Gyermekotthona
- Húvösvölgyi Gyermekotthona

A lépcsőzetes utógondozói ellátás kialakítása, valamint a fiatal felnőtt aktuális élethelyzetéhez, szükségleteihez legjobban illeszkedő gondozási hely megtalálása érdekében a gondozási hely változását – intézményeken belül – a fiatal felnőtt, illetve a fiatal felnőtt utógondozó nevelője – a szakmai team egyetértése mellett – egyaránt kezdeményezheti.

A gondozási hely változása az utógondozó személyének megtartása, vagy változása mellett egyaránt történhet, a kezdeményező utógondozó és a fogadó szakmai egység közös döntése alapján.

A gondozási hely módosítása során a küldő és fogadó Teamnek együtt kell működni, pontosan tisztázva az eljárás menetében történő munkamegosztást. A folyamat koordinálásáért az intézményvezető illetve a szakmai egységvezető együttesen felelősek.

Nem szükséges a fiatal felnőtt hozzájárulása a gondozási hely módosításához, ha a módosításra beilleszkedési, együttélési zavar, illetve konfliktus, valamint az utógondozói ellátás fenntarthatósága miatt kerül sor. Ha a fiatal felnőtt a módosított gondozási helyét a fogadó szakmai egység által megadott határidőig nem foglalja el, az utógondozói ellátás intézmény által kezdeményezett megszüntetésének szabályai szerint kell eljárni.

Krízishelyzetben kezdeményezett módosítás esetében – amikor a módosítás a fiatal felnőtt biztonságának megteremtését, illetve fokozott felügyeletét szolgálja -, a fogadó szakmai egységnek nem áll módjában a módosítást elutasítania, amennyiben rendelkezik üres férőhellyel. Krízishelyzetben történő áthelyezést a szakmai egységvezető javaslatára az igazgatóhelyettes és az igazgató kezdeményezhet.

A szakmai egységek, illetve telephelyek közötti átjárhatóságot, a szakmai egységek közötti információáramlást, együttműködést, szakmai koordinációt az igazgató és az igazgató helyettes valamint a szakmai vezetők biztosítják.

Együttműködés társszervezetekkel

- ▶ Munkakapcsolatot kell létrehozni azokkal az intézményekkel (munkahelyekkel, iskolákkal, átképző központokkal, munkaügyi hivatalokkal, stb.) ahol a fiatal felnőttek tanulnak, dolgoznak, illetve elhelyezkedésüket elősegíthetik.
- ▶ Kapcsolatot kell tartani a hasonló profilú intézményekkel, társintézményekkel a közös tapasztalatszerzés, továbbképzés érdekében.
- ▶ Kapcsolatot kell kialakítani illetve tovább fejleszteni a szakmai egységeket segítő szervezetekkel (Gyermekjóléti Központ, Nevelési Tanácsadó, TKVSZB...).
- ▶ Minden olyan szervezettel, gazdasági szervezettel fel kell venni a kapcsolatot, amely a szakmai egységek potenciális támogatója lehet.
- ▶ A Gyvt.-ben rögzített együttműködési kötelezettség keretében – különösen a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaként – szoros munkakapcsolatot kell tartani a gyermekvédelmi alapellátás intézményeivel, így különösen a Gyermekjóléti Központtal, a nevelési-oktatási intézményekkel, az egészségügyi alapellátás és szakellátás intézményeivel, a rendőrséggel.
- ▶ Kapcsolatot kell kiépíteni azokkal a nonprofit gyermekvédelmi, szociális, ifjúságsegítő szervezetekkel, akik – különösen pályázati programok benyújtásában és megvalósításában – a szakmai egységeknek, potenciális együttműködő partnerei, konzorciumi partnerei lehetnek.
- ▶ Kapcsolatot kell tartani azokkal a szervezetekkel, akik a fiatal felnőttek önálló életvitelét – különös tekintettel az ellátáson túli lakhatásuk megoldása érdekében – elősegíthetik.
- ▶ Kapcsolatot kell kiépíteni a szociális és gyermekvédelmi képzés képzőintézményeivel a szakellátói utánpótlás, szakmai gyakorlatok biztosítása érdekében.
- ▶ A pedagógusokat érintő életpályamodell okán, az Oktatási Hivatallal.

VI. A SZAKMAI EGYSÉGEKBEN FOLYÓ NEVELÉS ALAPELVEI, A GYERMEK TELJES KÖRŰ ELLÁTÁSA

- A nyitottság elve

Az intézmény nyitott, igénybevétele a Családjogi törvényben, a Szociális törvényben, a Gyermekvédelmi törvényben, a fenntartó által elfogadott Szakmai Programban és házirendben foglaltakon kívül további feltételhez nem köthető.

- Az önkéntesség elve

Az intézmény a kiskorúakkal és szüleikkel az önkéntesség elve alapján alakít ki együttműködést. Az intézmény munkatársai mindenkor a kiskorú érdekeit képviselve kötelesek tevékenykedni.

- A személyiségi jogok védelmének elve

Valamennyi az intézményben feladatot ellátó személynek, tevékenysége során a tudomására jutott - a kiskorúak személyiségi jogait érintő - adatok és tények kezelésére, továbbítására és nyilvánosságra hozatalára a személyes adatok védelméről szóló törvényben, továbbá a 235/1997.(XII.17.) Korm. rendeletben foglaltakat minden körülmények között biztosítani kell.

- Az egyenlőség elve

Az intézménybe felvételét kérő vagy oda felvételt nyert minden növendék nemre, származásra, felekezetre tekintet nélkül egyenlő elbírálásban kell, hogy részesüljön.

- A gyermekvédelmi munka etikai minimumának elve

Az intézményben feladatot ellátó minden személynek a munkavégzése során a „Gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról” szóló 1997. évi XXXI. törvényben és végrehajtási rendeleteiben foglaltakat, az intézmény szabályzataiban rögzítetteket, továbbá a Szociális Munkások Etikai Kódexében leírtakat maradéktalanul be kell tartania. Dolgozó az intézmény jelenlegi, illetve volt növendékeivel és az ő hozzátartozóikkal polgári jogi jogviszonyt semmilyen formában nem létesíthet. Így például: tőlük pénzt, vagy értéktárgyat el nem fogadhat, adásvételi, csereszerződést sem ingó, sem ingatlan vagyona nem köthet, tartási, életjáradéki, öröklési szerződés alanya nem lehet.

VII. HÚVÖSVÖLGYI GYERMEKOTTHONI SZAKMAI EGYSÉG BEMUTATÁSA

HÚVÖSVÖLGYI GYERMEKOTTHON

1021 Budapest, Húvösvölgyi út 165.



A gyermekotthon Buda egyik legszebb részén található, közel a kedvelt kirándulóhelyekhez, Húvösvölgyben. A Széll Kálmán villamossal és busszal is könnyen megközelíthető. Két szakmai egységük és egy lakásotthonuk gyönyörű ősfas parkban helyezkedik el.

Normál, speciális és különleges szükségletű gyermekeket fogadnak, nevelnek integráltan. Két szakmai egységgel rendelkeznek.

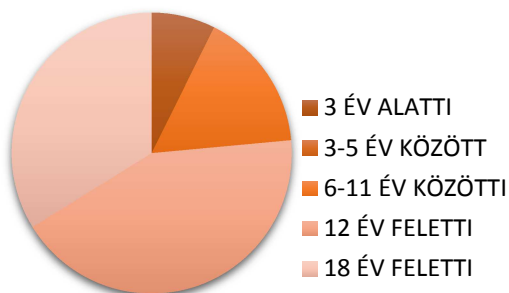
Engedélyezett gyermek létszám: 78 fő

Családi csoportok: 4 koedukált, vegyes korosztállyal

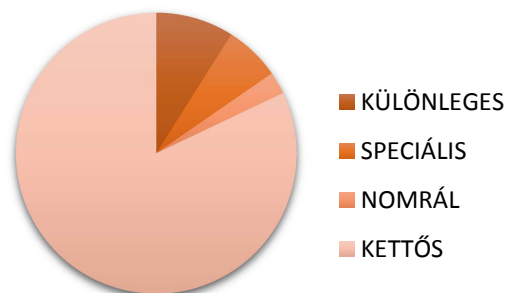
Utógondozói csoport: 2 (25 fő)

Baba-mama csoport: 1 (6 fő + 6 csecsemő)

ÉLETKOR SZERINTI MEGOSZLÁS



SZÜKSÉGLET SZERINTI MEGOSZLÁS



VIII. TELJES KÖRŰ ELLÁTÁS

A teljes körű ellátás a Bolyai Gyermekotthon szakmai egységében a személyközpontú ellátást jelenti, melyek a következők:

- Az empátikus, elfogadó attitűd, pozitív érzelmi kapcsolatok kialakítása, a gyermekek problémáinak megértése, kapcsolati problémáik rendezése és olyan őszinte légkör megteremtése, amelyben mindenki érzi, hogy fontos, a vele történetek nem közömbösek a többiek számára.
- A gyermeket érintő kérdésben csak vele együtt lehet dönteni. Fontos, hogy felismerje és fejleszthesse képességeit, intellektusát és kreativitását, fel kell készíteni arra, hogy képes legyen alkalmazkodni a mindenkori valósághoz és helytálljon az iskolában, otthon és a világban.
- A gyermekek személyiségállapotának rendezése szempontjából fontos az értelmi, érzelmi élet területein való elmaradás minél korábbi felfedése, a problémamegoldó és kreatív gondolkodás, valamint a fogalmi gondolkodás kialakítása.

Befogadás

Felvétel a gyermekotthonba:

Az intézmény férőhelyeinek lehető legjobb kihasználtsága érdekében rendszeres elemzést kell végezni a várható gondozotti létszám alakulásával kapcsolatban. Az elemzések azt a célt szolgálják, hogy az elhelyezésre váró gyermek szükségleteit mennyire tudja az intézmény kielégíteni, megvannak-e azok a személyi és tárgyi feltételek, amelyek az elhelyezésre váró gyermek eredményes neveléséhez, gondozásához szükségesek. Fentiekre tekintettel célszerű a gyermek befogadását előkészíteni, a gyermek iratanyagát, vizsgálati eredményeit áttekintve megállapítani, hogy az intézmény tud-e az elhelyezésre váró gyermek számára optimális nevelési feltételeket biztosítani. Fontos lehet az is, hogy a befogadásra váró gyermeknek legyen lehetősége az intézmény megismerésére, meglátogatására, amelynek során közvetlenül is szerezhet tapasztalatot az ott élő gyermekekről, felnőttekről, szokásrendről stb.

Természetesen a leendő csoporttársakat, szobatársakat is fel kell készíteni az új társ befogadására, ezzel is törekedve arra, hogy könnyebb legyen az új környezet, a társak, a nevelők miatt esetleg bekövetkező traumák feldolgozása.

A gyámhivatali döntést követően a befogadás második szakaszában minél több hasznos, praktikus információval kell ellátni, (házirend, napirend stb.) hogy minél előbb megismerkedhessen az intézmény, a csoport életével, működését meghatározó szabályzókkal, társaival, nevelőivel. Ebben a szakaszban kerülhet sor az esetleg még szükséges kiegészítő vizsgálatokra, majd ezek megállapításait is figyelembe véve az egyéni gondozási- nevelési terv elkészítésére. Ez a szakasz jó lehetőséget ad a különböző pedagógiai, pszichológiai megfigyelések elvégzésére, képességek, készségek felmérésére.

A befogadás harmadik szakasza a gyermek tényleges beillesztése, amely két kisebb szakaszra osztható:

- 1) a közvetlen gondozási környezetbe való beillesztés
- 2) külső kapcsolati rendszerhez (iskola, baráti kör, családtagok) való integráció

2. Egyéni gondozási- nevelési terv

A gyermekotthonba kerülő kiskorúról a Gyvt.-ben (63. § 1/a., 86. § i) és végrehajtási rendeleteiben foglaltak szerint egyéni gondozási-nevelési tervet kell készíteni, melynek célja a gondozással, neveléssel kapcsolatos feladatok részletes megtervezése és az abban részt vevő szakemberek közötti munkamegosztás meghatározása (15/1998.(IV.30.) NM rendelet 84.§.)

A terv kidolgozásába életkorának, személyiségállapotának megfelelő szinten szükséges bevonni a gondozottat, illetve annak szüleit. Az egyéni gondozási- nevelési tervben jól ellenőrizhető, konkrét feladatokat kell megjelölni, felelősök megnevezésével, határidővel ütemezve.

A tervben meghatározott feladatok megvalósulását a gyermekvédelmi gyám ellenőrzi, a terv végrehajtása közben felmerülő problémák megoldása érdekében az érintettek bevonásával

esetmegbeszélő értekezletet hív össze. Az esetmegbeszélést a gondozott, vagy a gondozásával közvetlenül összefüggésben álló személy is kezdeményezheti.

3. Nevelési szolgáltatások

Abból az alaphelyzetből kívánunk kiindulni, hogy minden gondozott sajátos problémával bíró egyedi eset, tehát minden gondozottnak azt a nevelési szolgáltatást kell biztosítani, amire szüksége van. Első lépés tehát a gyermek megismerése, jellemének, személyiségének a feltérképezése. Ezután következik az alábbi területeken a feladatok meghatározása:

- ❖ milyen szokásrendet tervezünk kialakítani,
- ❖ milyen személyiségjegyeket javaslunk fejleszteni,
- ❖ hogyan kívánjuk kapcsolatrendszerét fejleszteni,
- ❖ hogyan akarjuk szociális tanulástechnikáját fejleszteni,
- ❖ hogyan lehet az önálló életre alkalmassá tenni.

Ez a megközelítés a nevelést, mint „szociális tanulást” helyezi a középpontba. A nevelők, gondozók segítő szándéka jó, ha találkozik a növendék saját cselekvéseivel. A nevelés folyamatában arra törekszünk, hogy a növendékeknek a környezetükkel való azonosulásra, a közös élmények és tapasztalatok hatására az egymás iránti toleranciára is képesek legyenek.

A gyermekkel foglalkozó munkatársak olyan pedagógiai feltételeket dolgoznak ki, melyek a neveltekre egyénileg hatnak, személyükre, képességeikre, érdeklődésükre vonatkoznak.

Az iskolai tanulást segítő nevelési szolgáltatások:

- ❖ korrepetálások,
- ❖ egyéni felzárkóztató foglalkozások,
- ❖ a tanulás objektív feltételeinek megteremtése,
- ❖ sikerélmény, kompetenciaélmény biztosítása.

4. Rekreáció, szabadidő

A gyermekotthonban élő növendékek szabadidős tevékenységének szervezésekor figyelembe vesszük az életkori sajátosságokat és az érdeklődési kört. Alkalmat biztosítunk arra, hogy a neveltek rendszeresen sportolhassanak, kirándulhassanak, legyen lehetőségük az önművelődésre, önképzésre, kulturálódásra, pihenésre. A szervezett programok között tervezünk kötelező és választható lehetőségeket is. A programok irányítottak, tervezettek, fejlesztő hatásúak legyenek, de igazodjanak a növendékek kéréseihez, vegyenek részt a tervezésben. Az irányított szabadidő mellett gondot fordítunk arra is, hogy a növendékeknek legyen lehetőségük az általuk kedvelt kötetlen tevékenységekre, és biztosítjuk a szabad elvonulás lehetőségét is. Fontos, hogy a gondozottak minél több intézményen kívüli lehetőséget is kapjanak a különböző programokon való részvételre főleg hét végén, iskolai szünetekben, és ily módon is lehetőségük legyen iskolatársaikkal, kortársaikkal való szorosabb kapcsolattartásra. Ki kell alakítani a csoportoknak saját ünnepeiket, hagyományait, szokásaikat.

Születésnapok, névnapok megtartásával, szülők, barátok meghívásával is erősíthetjük kapcsolataikat.

5. Napi életgyakorlat

A gyermekotthon növendékei vállaljanak részt az otthon életében. Bevonjuk őket az önellátással, önkiszolgálással kapcsolatos mindennapi tevékenységekbe, és el akarjuk érni, hogy vállaljanak a tágabb környezet rendben tartásával kapcsolatos feladatokat is. Az önkiszolgáló feladatok elvégzésének kialakítása egyénenként más lehet, ezért fontos hogy először az egyszerűbb, könnyen

végrehajtható, nem rendszeres feladatok végrehajtásától jussanak el a rendszeres kötelezettségek teljesítéséig.

A mindennapok gyakorlatában felkészítjük a család funkciói közül a pénzzel, idővel való hatékony gazdálkodásra, az ésszerű takarékosagra, a javak átgondolt beosztására és felhasználására, azonos termékcsoporthoz belül az olcsóbb, de hasonló minőség vásárlására.

Gyermekotthonunknak a növendékek számára a 15/1998. (IV.30.) NM rendeletben meghatározott ruházatot biztosítani kell. Csoportgazdálkodás keretében lehetőség van arra, hogy a növendékek felszerelése, ruházat beszerzése személyre szólóan, az életkori sajátosságok figyelembevételével differenciáltan történjen.

Gyermekotthonunknak szintén a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet szerint biztosítjuk a növendékek havi zsebpénzellátását is.

A gondozottaknak lehetőséget adunk személyes tárgyaik tartására, otthonról hozott ruhaneműk viselésére.

A növendékek múltjával kapcsolatos fontosabb események megörökítése céljából minden gyermekről fényképalbumot készítünk, azt folyamatosan bővítjük.

6. Egészségügyi ellátás, étkeztetés

Gyermekeink egészségügyi ellátását a Heim Pál Gyermekkorház két munkatársa (ápolónő, orvos) végzi. A növendék bekerülésekor a rendelkezésre álló információk és saját vizsgálatunk alapján felmérjük organikus - és pszichés státuszát. Az orvos által szükségesnek tartott vizsgálatokat minél előbb el kell végezni.

Évente két alkalommal minden gyermeknek kötelező, teljes orvosi vizsgálatát elvégeztetni. Ennek során megállapított betegségek szakorvosi vizsgálatát, a növendék segédeszközzel való ellátását, szükség esetén kórházi ellátását folyamatosan biztosítjuk.

A gyermekotthonban történt balesetekről nyilvántartást és jegyzőkönyvet készítünk.

Gyermekotthonunkban jelenleg is színvonalas, lelkiismeretes, gyermek centrikus egészségügyi ellátás valósul meg. A gyermekek, fiatalok gyakran mennek problémájukkal az ápolónőhöz, orvoshoz, akik praktikus tanácsokkal látják el a hozzájuk fordulókat.

A növendékek személyi higiénijának biztosítása minden munkatárs kiemelt feladata.

A gyermekek, fiatalok napi életritmusuknak megfelelően az köznevelési intézményekben biztosított ingyenes étkezést veszik igénybe.

7. Az otthonból való távozás

A gondozás megszűnését, a növendék gyermekotthonból való távozását előkészítő tevékenység előzi meg. A gyermekotthonból való távozás ne legyen hirtelen bekövetkező szakítás a növendék és az intézmény között, a közösségből történő kiválásnál a fokozatosság elvét érvényesítjük. Különös figyelemmel tervezzük a kikerülés előtti előgondozást, amely a gyermekvédelmi gyám, a szakmai vezető, pszichológus és a nevelők közös feladata.

Törekszünk a csoporttól, gyermekotthontól való meghitt búcsú kereteinek biztosítására.

VI.1. Közösségfejlesztés kiemelt céljai

A sikeres társadalmi integráció és az egyéni szocializáció szempontjából is lényeges eleme a gyermekotthoni pedagógiának a közösségfejlesztés. Minden csoportban megtartó erejű, terápiás légkört kell kialakítani.

A csoportidentitás erősítésére a közös értékrend és a közös élmények megteremtésével törekszünk.

A hagyományosan működő közös ünnepek, csoporttáborok, otthon szintű szabadidős tevékenységek mind a fenti célt szolgálják.

A gyermekek általában a Fővárosi Gyermekvédelmi Központ és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat Befogadó Otthonából, más gyermekotthonból, vagy családjukból, illetve nevelőszülőktől érkeznek a szakmai egységekbe az elhelyezési javaslat alapján.

A különleges ellátást igénylő gyermekek befogadását -3 év alattiak- a feltételrendszer megteremtésével készítjük elő. A sajátos nevelési igényű gyermekek számára korai fejlesztést és gondozást, óvodai nevelést, iskolai nevelést és oktatást, fejlesztő felkészítést biztosít a szakmai egység. A tartós beteg gyermekek számára állapotuk stabilitása érdekében a megfelelő orvosi ellátást, diétát, gyógytornát, gyógy úszást, gyógyászati segédeszközt és megfelelő gyógyszereket biztosítja.

Cél: a gyermekek minél zökkenő mentesebb beilleszkedésének elősegítése.

Feladat: a csoport előkészítése a gyermekek vagy gyermek befogadására, kapcsolatfelvétel a kijelölt gyermekvédelmi gyámmal.

- Anamnézis felvétele.
- A pszichés és értelmi állapot felmérése.
- Családi, testvéri, rokon, baráti kapcsolatok megismerése.
- Egészségügyi állapot felmérése.
- Az „elhelyezési javaslat és elhelyezési terv” (TESZ-1) megismerése, különös tekintettel az otthonban való tartózkodás várható időtartamára vonatkozólag.
- A fentiek ismeretében egyéni gondozási-nevelési terv készítése, felmérve a fejlődés, fejlesztés, felzárkóztatás lehetőségeit.
- A testvérek együttes elhelyezése.
- A befogadás során a gyermekek és bekerülésük körülményeinek megismerését a dokumentációk megismerése, beszélgetés a szülőkkel (pszichológus, gyermekvédelmi gyám) és különböző vizsgálatok segítik.

Csoportgazdálkodás

A csoportgazdálkodás tervezetten, a költségvetés által biztosított ellátási normatíva hatékony, ésszerű, takarékos, önálló felhasználását szolgálja. A gazdálkodás folyamatában életkor szerint kell a gyermekeket bevonni, ezzel is elősegítve az önálló életkezdésre való felkészülést, a pénzkezelést, gazdálkodást, takarékoskosságot. A közösen tervezett és megvalósított vásárlások, a gyakorlatban történő alkalmazás készségének kialakulását segítik elő.

Ezáltal megvalósul a csoportgazdálkodás pedagógiai célja, a családi háztartás vezetésének modellezése, annak érdekében, hogy a gondozott gyermekek képessé váljanak majd, a saját háztartásuk vezetésére.

A csoportgazdálkodás területeit, az elszámolás rendjét, a Bolyai Gyermekotthoni Központ Csoportgazdálkodási Szabályzata tartalmazza.

Étkezés

A szakmai egységekben a napi ötszöri étkezést, a csoportgazdálkodás keretein belül valósítják meg. Csoportokban történő főzéssel, illetve iskolai tanév során az ingyenesen igénybe vehető közétkeztetéssel. Az ételek elkészítéséhez szükséges alapanyagok beszerzéséről, szakszerű tárolásáról a szakmai vezető irányítása, folyamatos ellenőrzés mellett, a csoportvezetők gondoskodnak az előre egy hónapra megtervezett étlap lapján. Az ételek, az ételmisszer-higiéniai, minőségügyi és ételmisszerbiztonsági szabályok betartásával készülnek, az alapanyagokkal dolgozó kollégák az évente megújított vizsgakötelezettségüknek eleget tesznek.

Iskoláztatás

Tanulmányi eredmények terén a gyermekek képességei az irányadóak. Törekedni kell arra, hogy minden növendékünk a saját képességei szerinti legjobb eredményt érje el, hogy önmagához és képességeihez mértén feleljen meg önmaga és a környezetében élők elvárásainak. Célunk, hogy minden gyermek nappali oktatási rendszerben tanulhasson, munkaerőpiac képes szakmát, érettségit, diplomát szerezzen, valamint szabadidejéhez és képességeihez mértén munkát vállaljon.

Szabadidő kulturált eltöltése

A gyermekek számára elsősorban sok játékot, élményt és tapasztalatszerző kirándulást, sportolást (jégkorcsolya, úszás, foci), házon kívüli programot (Állatkert, Bábszínház, táncház, kulturális rendezvények, barangolás természetvédelmi területeken) szerveznek. Továbbra is támaszkodunk a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság ez irányú segítségére, mely szerint több egyesülettel, színházzal, kulturális központtal kötött együttműködési megállapodást, ezáltal is segítve a növendékek élmény alapú szabadidős elfoglaltságának koordinálását.

A gyermekek szabadidős tevékenysége sokrétű, célzottan fókuszál a terápiás jellegű szabadidős foglalkozásokra (sport, kutyaterápia, meseterápia, művészetterápia, környezeti nevelés, madárterápia) Nagy hangsúlyt fektet a gyermekek erkölcsi nevelésére, melynek fontos szegmense a cserkészeti mozgalom közösségformáló színtere.

Nevelőszülői kihelyezés és örökbefogadás előkészítése

A gyermekotthoni gondoskodás legfontosabb célja a gyermek mielőbbi visszagondozása vérszerinti családjába, vagy ha ez nem szolgálja a gyermek legjobb érdekét, akkor örökbefogadó családba vagy nevelőszülőkhöz való kihelyezése.

A felterjesztést követően annak sikeres megvalósulása érdekében, megbeszéljük a közreműködő résztvevők (gyermekvédelmi gyám, intézményvezető, nevelők, pszichológus) feladatait, szerepét a folyamatban. A szakmai team együttműködése biztosítja azt a szakmai tevékenységet, amellyel támogatjuk a nevelőszülői kihelyezés vagy örökbefogadás folyamatát.

Segítjük a majdani szülőt abban, hogy a gyermekről reális képet, részletes információt kapjon, biztosítjuk a találkozások, az ismerkedések zökkenőmentességét, valamint felkészítjük a gyermeket a „családba” kerülésre.

Az otthon pszichológusa támogatást nyújt a gyermek számára, segíti feldolgozni a változással, a lehetséges új élethelyzet feldolgozásával járó feszültségeket és érzelmeket.

Örökbefogadás esetében a találkozásokat mindig a résztvevőkkel való beszélgetés, és a gyermek számára pszichológiai foglalkozás kíséri, ahol lehetőség van az érzések tudatosítására, az esetleges kérdések, kétségek, bizonytalanságok megbeszélésére, valamint a pozitív élmények megerősítésére. Az örökbefogadó szülővel való beszélgetés során alkalom nyílik a felmerülő nevelési nehézségek megbeszélésére, megoldására, megfelelő nevelési módszerek/eszközök megfogalmazására, amelyek a jövőben is támpontot adhatnak. Az elválás, a távozás alkalmával lehetőség nyílik elköszönni, elbúcsúzni, ez segít az elmúlt életszakasz lezárásában, az új kezdetében.

IX. NORMÁL GONDOZÁST IGÉNYLŐ GYERMEKEK RÉSZÉRE KIALAKÍTOTT NEVELÉSI CÉLOK/FELADATOK/MÓDSZEREK

A nevelés célja

A gyermekek bekerülésükkor halmozottan hátrányos helyzetükből adódóan személyiségükben sérültek. A csoportban dolgozó nevelők, gyermekvédelmi asszisztensek és gyermekfelügyelők, a pszichológus, a fejlesztőpedagógus összehangolt munkájának célja, hogy a gyermekek önmagukhoz

képeket fejlődjenek, a hosszú távú nevelés következményeképpen, a személyiségfejlesztő munka folyamatos legyen. A magatartási és tanulási problémákat a szakembercsoport – pszichológus, fejlesztőpedagógus - eredményesen kezelje.

Törekedni kell arra, hogy a gyermekek neveltségi szintje a társadalom által elvárt szintű legyen, a szakmai egységekben a kortárskapcsolatok erősödésével ne alakuljon ki deviáns magatartás. Az erkölcsi értékek, életvezetési ismeretek elméleti és gyakorlati elsajátítása, az önálló életre való felkészítés, az otthonból való kilépés előkészítése egzisztenciális és anyagi szempontból már a gyermekotthonba bekerüléskor kezdődjön meg. Ennek folyamata, a csoportra és az egyénre vonatkozó nevelési tervekben jelenjen meg.

A már jól működő mentori rendszert, mely komoly segítséget jelent a nevelőknek a gyermekekkel való foglalkozásokban, a gyermekeknek pedig az egyéni- differenciált fejlesztésben, szakmai beszélgetésekkel célszerű megerősíteni. Évente két alkalommal tapasztalatcserére épülő beszélgetést kezdeményez a szakmai vezető, egy alkalommal közös élmény: kirándulás, program segíti a már kialakult személyes kapcsolatok megtartását.

Kiemelt feladat a jövőben növendékeink önellátásra, önálló életvezetésre való felkészítését. A nagyobb kamasz korosztály életében szeretnénk, ha jelen lenne az önkéntes munka ezzel is erősítve bennük, a társadalmi szerep – és felelősségvállalás fontosságát - természetesen figyelve teherbírásukra, képességeikre.

A Hűvösvölgyi Gyermekotthoni szakmai egységeiben folyó nevelés feladatai:

- A szakmai egységekben az ideiglenes hatállyal elhelyezett, illetve nevelésbe vett gyermekek számára otthont nyújtó ellátás biztosítása.
- A nagykorúvá vált fiatal felnőttek utógondozása.
- A Baba-mama csoportban gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló kiskorú anyák és vérszerinti gyermekeik otthont nyújtó ellátásának biztosítása.
- A gyermekek személyiségállapotának rendezése, hiszen minden teljesítmény a személyiségállapot függvénye.
- Az egyéni gondozási-nevelési tervekben megfogalmazott feladatok teljesítése, a gyermek sorsának minél optimálisabb rendezése.
- Felkészítés az önálló életre, pályaválasztásra, párkapcsolatra, szexuális életre, családi életre.
- A gyermekek piacképes tudáshoz juttatása, elindítása az életbe, segítése, támasza lenni az önállósodási folyamatban.
- A növendékek családi kapcsolatainak kiépítése, illetve gondozása, ha lehetséges visszahelyezése a családba, ha lehetetlen, örökbefogadó vagy nevelőszülői kihelyezésre való felterjesztése. Ha ez sem lehetséges családi vagy valamilyen külső kapcsolat megtartásával nevelni 18 éves koráig, illetve biztosítani az utógondozói ellátást, ameddig szüksége van rá, de legfeljebb 21, illetve ha nappali oktatás munkarendje szerint, vagy felsőfokú iskola nappali tagozatán tanulmányokat folytat 24, 25 éves koráig.
- Gondozási-nevelési terv készítése a gyermekvédelmi gyámmal szoros együttműködésben, mely tartalmazza az egyénre szabott fejlesztést, nevelési programot a családdal, iskolával való együttműködést. Kiemelt figyelmet fordít a különleges ellátást igénylő – 3 év alatti, tartósan beteg illetve fogyatékkal élő gyermekek gondozását, nevelését, oktatását illetően.
- Otthonpótló feladat, a család szerepeinek, szocializációs feladatának átvétele.
- Az otthonban élő gyermekek számára érzelmi, fizikai biztonság nyújtása.
- Erkölcsi normák, értékek közvetítése.
- Egészséges életmódra nevelés, mentálhigiénés gondozás.
- Külső kapcsolatok – családi, baráti - kiépítése, erősítése.

A család szocializációs hiányosságaiból adódó feladatok

- A gyermek önállóságra nevelése. Az önkiszolgáló munka, a praktikus ismeretek segítik az önálló életvezetési készség létrejöttét.
- Kommunikációs készség fejlesztése.
- A társadalom által elfogadott értékek, normák közvetítése.
- Identitás, nemzeti hovatartozás tudatosítása, erősítése, a népi kultúra és hagyományok megismerése.
- Saját belső értékek felfedeztetése, önmaga elfogadására nevelés.
- Önkontroll, önfegyelem kialakítása.
- Érzelmi élet fejlesztése szorongások oldásával, a reális énkép kialakításával.
- Erkölcsi fejlődés elősegítése a tevékenységek rendszeres értékelésével, az érzelmi élet fejlesztése által.
- Problémamegoldó, érdekérvényesítő képesség fejlesztése.
- Családi, baráti, külső, belső kapcsolatok kiépítése, ápolása, más értékrend, szokások megismerése, elfogadása. Toleráns magatartás kialakítása.
- Az udvarias magatartás, a kulturált étkezés szabályainak elsajátítása.
- Igényesség kialakítása önmagával és a környezetével szemben, lakás- és öltözködési kultúra.
- A tanulási készségek fejlesztése. A gyermekekben lévő kíváncsiságra, kreativitásra, érdeklődési körre alapozva segíteni a tanulmányi munkát, előkészíteni a pályaválasztást.
- Tehetséggondozás
- Rekreáció
- A természet tisztelete.
- A pénz értékének és szerepének, a takarékoság lehetséges formáinak elsajátítása.
- Szexuális felvilágosítás.
- Felkészítés a párkapcsolatra, szerelemre. A gyermekek megismertetése a saját szerepükkel, feladataikkal a felelős párkapcsolatban.
- Felkészítés az egészség megőrzésére. A higiénés szokások, feladatok, megtanítása. A helyes táplálkozás szokásainak elsajátítása. Sporttal, edzettséggel növelni az állóképességet. A káros szokások, szenvedélyek kialakulásának megelőzése.
- Felkészíteni a családi életre, az önellátásra, önálló életvezetésre.

Az esélyegyenlőség megteremtését szolgáló feladatok:

- Felzárkóztatás, korrepetálás.
- Tehetséggondozás.
- Nyelvtanulási lehetőség biztosítása.
- Felkészítés a hivatalos ügyek lebonyolításának módjára. Például diákpályázatok, diákmunka, önéletrajz-írás, nyomtatvány kitöltés, stb.
- Ösztönzés a tanulmányok sikeres folytatásához, a szakma illetve a diploma megszerzéséhez.

Módszerek:

- Az otthonban dolgozó felnőttek személyes példája.
- Egy, a gyermekek által is elfogadott szabály, norma és értékrend felállítása, és ennek következetes betartása.
- Mindenki által ismert és elfogadott élet- és házirend.
- Követelés, begyakorlás, segítség, ösztönzés, ellenőrzés. Az irányítás során elvégezhető a szükséges korrekció.
- A közös tevékenységek során kialakult kölcsönhatások.
- Megfigyelés.
- Beszélgetés, ez többféle lehet, spontán vagy célzott. Például problémákat vagy szabályokat megbeszélő, konfliktusokat feloldó beszélgetés, fejlesztő interjú.
- Játékok, pl.: szerep, önismereti, megismerő, dráma, szituációs.
- Különböző, az adott célnak megfelelő tájékoztató anyagok rendelkezésre bocsátása.
- Az oktató-nevelő munkát fejlesztőpedagógus, pszichológus segíti.

Egészségük megőrzésében, életmódjuk kialakításában életkoruknak megfelelően szükséges bevonni a gyermekeket is. A szakmai egységek vonatkozásában általában biztosított az orvosi ellátás valamint ápolónői felügyelet a Heim Pál Kórház részéről, melynek keretében a gyermekeket félévente általános kivizsgálásban részesítik.

X. BABA-MAMA CSOPORT

Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői:

A Baba-mama csoportban gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló kiskorú anyák (a továbbiakban: anyák) és vérszerinti gyermekeik (a továbbiakban: gyermek) otthont nyújtó ellátását biztosítjuk.

Az ellátást igénybe vevők általában a főváros területén működő szakellátó intézményekben élő kiskorú anyák, akiknek gondozása-nevelése gyermekotthoni csoportokban integráltan nem megvalósítható.

Általánosságban elmondható, hogy a nem tervezett terhességre a kiskorú anyák nincsenek felkészülve, rendszerint általános iskolai tanulmányaikat sem fejezték be, továbbá gyakran, hosszabb ideig engedély nélkül voltak távol a szakellátó intézménytől. Így az eddigi gondozási hely – önhibáján kívül - nem mindig rendelkezik pontos, kielégítő információval a gyermekről, a gondozási hely váltást megelőző életéről, életviteléről, annak családjáról, tanulmányairól, kapcsolatairól, egészségügyi és pszichés állapotáról.

A szolgáltatás célja:

- A születendő gyermek védelme még méh magzati korban.
- A várható problémák feltérképezése, lehetőség szerinti megoldás keresése.
- Anya és gyermeke testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi, akarati fejlődésének elősegítése.
- Anya és gyermeke életkorának, egészségi állapotának, egyéb szükségleteinek megfelelő ellátás biztosítása.
- Az anya gondozási, nevelési készségének kialakítása az anya és a gyermek együttes lakhatásának a biztosítása mellett.
- Az anya-gyermek kapcsolat kialakulásának elősegítése, stabilizálása, a gyermek ellátásáért érzett felelősségtudat kialakítása.
- Mentálhigiénés és egészségügyi ellátás biztosítása.
- A kiskorú, felelős szülői szerepet általában mintaként sem ismerő anyák képessé tételése a szülői szerepre (érzelmi kiteljesedés, gondosság, tudatosság, felelősség) úgy, hogy mellette saját és gyermeke életkori szükségleteit figyelembe vevő egyéni gondozása-nevelése, fejlesztése is megvalósuljon.
- Krízishelyzetben nyújtott segítség.
- Pozitív, erőt adó kapcsolatok formálása (gyerekekkel, társakkal, párokkal, segítőkkel).
- A személyes célok megalapozása, a jövő tervezése (regisztráció, képzés, munka, lakáspályázat, önálló életvezetés tengely mentén).
- Reális jövőkép kialakítása: vágyak, képességek és lehetőségek harmóniájának megteremtése.
- A személyes döntéshozatal képesség kialakítása, felelősségvállalás (következményekkel való szembesülés).
- Képességek kialakítása a stressz kezelésére.

A szolgáltatás feladata:

- Bekerüléskor, illetve lehetőség esetén még korábban meg kell ismerni a fiatal anya helyzetét, meglévő képességeit, készségeit. A helyzetelemzés alapján felmérhető szükségletek számbavétele hatékony egyéni gondozási-nevelési terv kidolgozása érdekében.
- Rövid- és hosszú távú terv készítése, tekintettel arra, hogy az anya gyermekével nagykorúságáig ellátható az intézményben. A hosszú távú tervben kell ütemezni azt az időszakot, amely alatt a fokozott segítségtől kell eljuttatni az anyát ahhoz az ellenőrzött, azonban szinte önálló működésre képes szakaszig, mely a kikerülését, valamint önálló életét megalapozza. A hosszú távú terv lépései képezik alapját azoknak a rövid távú terveknek, melyek pontosan meghatározzák egy adott időszak elérendő fejlesztési szintjeit, s kijelölik az ezekhez szükséges konkrét feladatokat, segítőket, a felelősök és határidők meghatározása mellett.
- Különös figyelmet kell fordítani arra, hogy a fiatal anya tanulási időszakában gyermeke egyéni gondozási szükségletei legalább azonos prioritással kielégítésre kerüljenek, mint a gondozott édesanyáé.
- Fontos feladat elősegíteni, hogy a kisgyermek szükségleteit lehetőség szerint elsősorban a fiatal anya elégítse ki és a segítő szakellátók beavatkozása ne csökkentse az anya felelősségét, feladat-ellátási kötelezettségét, aktivitását.
- Az egyéni-gondozási nevelési terv rendszeres felülvizsgálata, a meghatározott feladatok elvégzésének vezetői ellenőrzése biztosításával kell megteremteni a hatékony feladatellátást.

A szolgáltatás alapelvei:

A szakellátott kiskorúak gondozásának, fejlesztésének fő alapelve: a személyre szóló differenciált egyéni bánásmód, a növendék egyediségének, aktuális pszichés állapotának, szociális és mentális érettségének, szükségleteinek figyelembe vételével. Ezen keresztül személyiségkorrekció, motiváció, kommunikáció és kapcsolat-készség fejlesztése.

Személyiség állapot felmérés, korrekció:

A fiatal anyák személyiségállapotának korrekciója, a pszichés egyensúly helyreállítása folyamatos feladat. A szakellátásba bekerült populáció nagy része súlyosan traumatizált. A korábbi élet szakaszokban átélt traumák, veszteségek, csalódások, respektábilis személyek elvesztése talaján keletkezett feszültségek, szorongások feldolgozatlanságára utaló tünetek (alkalmazkodási zavarok, alacsony önértékelés, önkontroll hiánya, indulatkezelési problémák, verbális agresszió, kötődési zavarok, kompetencia készítés hiánya) adekvát kezelése elengedhetetlen. Ahhoz, hogy a fiatal belső stabilitásának helyreállítása, a személyiségük korrekciója útján haladjunk a nevelési helyzetekben, a velük való együttműködés során még több egyéni figyelemre, differenciált törődésre van szükség. Nagy hangsúlyt kell fektetnünk az érzelmi és szociális hiányok pótlására, a személyiségkorrekcióra.

Elfogadó, odaforduló légkör, emocionális stabilitás és biztonság, bizalmas és szeretetteljes személyközi kapcsolat megteremtése, működtetése kell ahhoz, hogy újrarendezhessék személyiségüket, önmagukról alkotott képüket, saját képességükbe vetett hitüket és képesek legyenek az új felismerések, tapasztalatok birtokában tenni magukért és gyermekeikért.

Az általunk képviselt és megvalósuló személyes törődés természetesen a babákra is közvetlenül érvényes- az ő életkori és egyéni szükségleteik kielégítése szerves, hangsúlyos eleme a munkánknak. Az anyukák pszichés állapotának rendezése céljából működtetett intenzív, segítő együttműködés, törekvések, hatások leképződnek gyermekeikkel való kapcsolatukban, törődésükben, interakcióikban.

Önrendelkezés

Az anya önrendelkezéséhez az életkorának megfelelő autonómiát kell kapnia. Az önrendelkezés készségének fejlesztéséhez az anya támogatást, megerősítést kap. Az önálló életvezetésre, a családi életre való felkészítés, az utógondozás feltételeinek való megfelelés (képzés, munkahely, tartós munkavégzés).

Részvétel

Az anya és a gyermek életkorától és fejlettségétől függően a legteljesebb mértékben részt kell vegyen az őt érintő döntések, szolgáltatások megtervezésében, teljesítésében és értékelésében.

Érdekérvényesítési esélyek növelése

Az anyának érdekérvényesítési készsége fejlesztéséhez kellő információval kell rendelkeznie szűkebb (gyermekotthoni) és tágabb (társadalmi) környezetéről, részt kell vennie a demokratikus érdekérvényesítési formák gyakorlásában.

Eredményesség

Azokat az eljárásokat, módszereket és beavatkozásokat kell eredményesnek tekinteni, amelyek az egyéni elhelyezési terv megvalósulását szolgálják.

A legkisebb beavatkozás elve

A gyermekvédelem minden szintjén, úgy az alap-, mint a szakellátásban (a gyermek legjobb érdekének való megfelelés mellett) mindenkor úgy kell tanácsot adni, segítséget nyújtani, ellátást biztosítani, hogy az csak a lehető legkisebb mértékben tegyen bármit a felhasználók helyett, illetve ellenében. Mind a gyermek, mind a szülő számára a maximális véleményalkotási, döntési lehetőséget kell biztosítani.

Eszközök és módszerek:

Célok elérése a Baba-mama csoportban dolgozó munkatársak együttműködő, szakszerű és összehangolt munkájával valósítható meg. Fontos, hogy az egymást követően az anyákkal és gyermekekkel dolgozó szakemberek pontosan tudják, hogy mi történt a részlegen akkor, amikor nem voltak jelen. Ezért minden ügyeletes munkatárs feljegyzi azokat az eseményeket, amelyek ügyeleti ideje alatt történtek.

A feljegyzések tematizálva kerülnek rögzítésre az ügyeleti naplóba, az ellátott anyákról és gyermekeikről személyre lebontva. Az egyes anyákról és gyermekükről külön feljegyzés is készül, melyen időrendi sorrendben nyomon követhető helyzetük, állapotuk, fejlődésük.

A Házirend és az általános napirend alapozza meg a személyre szabott napirendeket, az egyéni kimenők ütemezését.

Heti csoportmegbeszélések adnak lehetőséget a közösségi feladatok felosztására, azok elvégzésének értékelésére, a problémák, konfliktusok felszínre hozására, a megoldások konszenzuális meghozatalára.

Ezen kívül szükség szerint, de minimálisan kéthetente a munkatársak szakmai megbeszélést (stábülést) tartanak, munkájuk még teljesebb összehangolása és a gondok, problémák megbeszélése, megoldása érdekében. E megbeszélések adnak terepet arra is, hogy egy-egy újonnan érkező (vagy krízis helyzetből a részlegbe kerülő) ellátott múltjával megismerkedjenek, a vele kapcsolatos egyéni teendőket meghatározzák.

Az anya és a gyermek zökkenőmentes beilleszkedése érdekében előnyös, ha már a várandósság idején a leendő anya gondozási helye a Baba-mama csoport. Így az anya könnyebben tud beilleszkedni új környezetébe, hiszen még csak saját magára kell figyelni. Elő tud készülni az anyaságra. Ő maga is nagyobb biztonságérzettel nézhet szembe gyermeke születésével, hiszen már tudja, hová fognak visszakerülni, hiszen minden előkészületet megtehetett a gyermeke fogadására, azon a helyen, ahol már mindenkit ismer, ahol együtt fognak élni.

Ez reményeink szerint leginkább az anyaságra való felkészítésben/felkészülésben, az anyaságra való alkalmasságban teljesedik ki. Amennyiben még idegen, korai az anyai felelősségvállalás és a nagyfokú lemondással járó szülői szerep a várandósságot viselő gondozottól, és éretlennek, alkalmatlannak tartja magát arra, hogy gyermekét intézményes segítséggel nevelje, feladatként tűznénk ki, hogy az örökbefogadásban segítsük őt. Legyen elégséges és hiteles információja a nyílt és titkos örökbeadásról, dönthessen, és döntésének megfelelően szerveznénk azt vele szoros együttműködésben.

Célunk, feladatunk az örökbeadással kettős lehet:

1, a várandós jusson el egy nagyon nehéz, de felelős döntéshez, az örökbeadáshoz.

2, ezzel az ellátási formával megelőzzük az eltitkolt terhességeket és az újszülöttek elleni abúzust.

Amennyiben az anya nem a csecsemőről, gyermekről való gondoskodást választja, a gyermeke sorsának elrendezése után, kérheti saját további gondozását gyermekotthonunkban. Ezzel a módszerrel elkerülhető a gyermekvédelmi rendszerben való további „vándorlás”.

Amennyiben nincs lehetőség arra, hogy az anya gyermeke születése előtt az intézmény gondozottjává váljon, úgy a csoport munkatársai előgondozással segítik az anya elhelyezését. Felvétel után fokozott egyéni támogatással segíti egy kijelölt munkatárs a beilleszkedést, ismerteti meg az ellátottat az intézmény szokás- és házirendjével, mindennapjaival. Így lerövidíthető az új ellátottak integrációs szakasza.

Fontos feladat, hogy itt tartózkodásuk alatt a fiatal anyák megtanulják a megfelelő életvezetéshez szükséges szabályokat. Ezért - azon kívül, hogy saját gyermeküket maguknak kell ellátni-, saját szobájuk rendben és tisztán tartása, a közös használatú helyiségek (nappali, fürdő, konyha) takarítása is az ő feladatuk.

Mіндеzek figyelembe vételével kerül kialakításra az anya – a kisgyermek ellátását is strukturáló - úgynevezett egyéni napirendje, mely folyamatosan, a szükségletekhez igazodva kerül változtatásra.

A részleg és a gyermekotthon házirendje mindenkire vonatkozik. Meghatározza az intézmény belső életének rendjét, az ellátottak jogai gyakorlásának és kötelességei teljesítésének szabályait, a

kapcsolattartás, távozás-visszatérés rendjét, valamint a panaszjog érvényesítésének módját.

Megbeszélés szerint – a házirendben foglaltak alapján - bizonyos időközönként az anya kimenőt kaphat. Ekkor – gyermeke napirendjéhez igazodva - a gyermek nélkül elhagyhatja az otthon területét (amennyiben ezt gyermekvédelmi gyámja kifejezetten nem tiltja). Az anya egyéni kimenője rekreáció célú, segíti a bezártság érzet oldását, ápolja a fiatal külső kapcsolatait, csökkenti az izolálódás kialakulásának lehetőségét.

A tanulmányi követelményeknek való megfelelés külső oktatási intézményben való megjelenés feltételeinek biztosításával (gyermekfelügyelet) vagy az egyéni tanrend elsajátításának szakszerű segítségével valósulhat meg.

A szabadidő hasznos eltöltését különböző – az ellátottak igényeit és szükségleteit figyelembe vevő – programok szolgálják. Ezen foglalkozások keretében nyílik lehetőség sportolásra, kulturális ismeretek bővítésére, különböző kézműves technikák elsajátítására, az önellátáshoz szükséges (pl. háztartási ismeretek, vásárlási praktikák, szabás-varrás, kézimunka stb.) készségek elsajátítására.

A kigondozási időszak tervezése az időtartam kijelölésével kezdődik a kikerülés várható időpontjának figyelembe vételével. Ezen időszak során kell elérni, hogy a fiatal egy másik környezetben önállóan is tudja biztosítani gyermeke biztonságos gondozását-nevelését, képessé váljon az önálló életvitelre. Amennyiben nem a szakellátáson kívül teremthető meg anya és gyermeke önálló élete, úgy gondoskodni kell arról, hogy a szakellátás más intézményét odaköltözésük előtt megismerje. Legyen felkészült az új „otthonban” biztosított szolgáltatásokra, és képes legyen az előírt szabályoknak megfelelően szervezni maga és gyermeke életét, jövőjét.

Az intézményen belül és más intézményekkel történő együttműködés módja:

Az ellátottak szükségleteit közvetlenül a részleghez rendelt szakembereken kívül (kisgyermekgondozó, gyermekfelügyelő, nevelő) a gyermekotthon gyógypedagógus, pszichológus, fejlesztő pedagógus, gyermekorvos szakemberei biztosítják. Külső szakemberként a segítő-támogató folyamatban részt vesznek a gyermekvédelmi gyámok, a korai fejlesztést biztosító EGYMI intézményhez rendelt gyógypedagógus, szükség esetén pszichológus, az illetékes gyermekjóléti szolgálat szociális munkásai.

Az ellátottak érdekében igénybe vehetők az illetékes szakértői bizottságok szakemberei, a szakrendeléseken, vagy kórházban dolgozó szakorvosok, az oktatási-nevelési intézmény pedagógusai.

A szükséges együttműködésekre az intézményen belüli szakmai team tesz javaslatot a gyermekvédelmi gyámnak. Egyetértés esetén az együttműködés módját az érintett szakemberekkel közösen határozzák meg felelősök, határidők megjelölésével.

A szolgáltatást igénybe vevők és a szolgáltatást nyújtók jogainak védelme:

A Gyvt. 6-9. §-ában meghatározott gyermeki jogok védelme minden olyan személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, gondozásával, ügyeinek intézésével foglalkozik. A gyermekotthon segíti a gyermekjogi képviselőt a gyermekek jogainak védelme, érdekeinek érvényesítése érdekében végzett tevékenységében.

A gyermeki jogok védelmét szolgálja továbbá a Gyvt. 35-36. §-ában foglaltak szerint létrehozott érdekképviselői fórum, melynél a belátási képességgel rendelkező gyermek, a gyermek szülője, más törvényes képviselője, valamint a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdekképviselői és szakmai szervek panasszal élhetnek.

A szolgáltatást nyújtók, mint munkavállalók személyiségi jogainak védelméről a 2012. évi I. törvény (Mt.) 9. §-a rendelkezik. Személyiségi jogainak megsértése esetén a munkavállaló kérheti a bíróságtól a 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:42 – 2:51. §-ában foglaltak alkalmazását. A kártérítési felelősségre az Mt. vonatkozó rendelkezései az irányadóak.

A munkavállalók (közalkalmazottak) továbbá a közalkalmazotti jogviszonyból származó igényüket - az Mt. 285-290. §-a alapján - bíróság előtt érvényesíthetik.

A szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége biztosításának módja, formája:

Folyamatos, de minimálisan kéthetente összehívott stábülés biztosítja a szakemberek közti információáramlást. Belső- és külső képzések, továbbképzések nyújtanak fejlődési lehetőséget az aktuális szakmai tudás megtartására, új ismeretek megszerzésére.

Az intézmény szakmai vezetője továbbképzési tervben határozza meg azon – a szakmai munkát segítő – képzéseket, mely biztosítja a jogszabályban előírt kreditpontok megszerzésén túl, szakellátók ismereteinek folyamatos fejlesztését.

XI. KÜLÖNLEGES GONDOZÁST IGÉNYLŐ GYERMEKEK RÉSZÉRE KIALAKÍTOTT NEVELÉSI CÉLOK/FELADATOK/MÓDSZEREK

Gyermekotthonainkban a sajátos nevelési igényű gyermekek különleges gondozásban részesülnek.

Az a gyermek sajátos nevelési igényű, aki testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd. Gyakran sérüléseiből származó pszichés- és szociális akadályozottság jellemzi őket.

A gyermekotthonokban nevelkedő különleges szükségletű gyermekek nevelésének, gondozásának feladatait a csoportban dolgozók, a szakmai team (pszichológus, fejlesztőpedagógus) és az iskolák, oktatási, egészségügyi intézmények, egyesületek, társadalmi szervezetek, stb. segítségével valósítjuk meg.

Törekedni kell a gyermekek oktatását végző intézményekkel való szoros együttműködés kiépítésére, a Pedagógiai Programjuk megismerésére, melyre a nevelőközösség és a szakmai team is támaszkodik.

A nevelés célja:

A különleges gondozást igénylő gyermekek hátrányait a minimálisra csökkentjük, azért, hogy képesek legyenek „normál” társaikkal együtt nevelkedni.

A különleges ellátást és sajátos nevelést igénylő gyermekek fejlesztése, gondozása, különleges igényeik kielégítése (diéta, rendszeres szakorvosi ellátás, megfelelő iskola, stb.), egyéni képességeik fejlesztése, habilitáció, a rehabilitáció, és a társadalmi beilleszkedés elősegítése életkoruknak megfelelően - kiemelt feladata annak a csoportnak, ahol a gyermekek integráltan nevelkednek, és az otthon szakmai teamjének.

A három év alatti gyermekek gondozásával, nevelésével kapcsolatos feladatok ellátása, kötődési kapcsolatok erősítése: szülőhöz, testvérhez, családtagokhoz. A hospitalizáció megelőzése.

Feladatok:

- képességfejlesztés egyéni és kiscsoportos formában,
- differenciált, különleges szükségletekhez igazodó segítségnyújtás a képességek és a szocializáció során,
- a hiányosan működő képességek, készségek korrekciója valamennyi területen,
- terápiás eszközök, eljárások alkalmazása a tanulási problémákkal, a pszichés fejlődési zavarral küzdő gyermekek fejlesztésében,
- a különleges szükségletű gyermekek felkészítése a továbbtanulásra, a társadalmi beilleszkedésre, a sikeres életkezdésre,
- a személyiségük harmonizálása önmaguk és mások elfogadásával, a toleráns magatartás kialakítása,
- az általános emberi értékek, társadalmi normák elsajátítása, azonosulás ezekkel az értékekkel,
- az eredményes társadalmi beilleszkedés feltételeinek megteremtése.

A nevelés feladatai

- gondozási-nevelési terv készítése a gyermekek számára, mely tartalmazza az egyénre szabott fejlesztési, nevelési programot a családi, iskolai háttérrel való együttműködést,
- az egyéni gondozási-nevelési tervekben megfogalmazott feladatok teljesítése, a gyermek sorsának minél optimálisabb rendezése,

- különleges ellátást igénylő gyermekek szociális képességeinek, viselkedésének, magatartásának formálása a konfliktusmentes társadalmi beilleszkedés érdekében,
- képességek fejlesztése, az ismeretek megszerzése a felzárkózás érdekében,
- önmaguk és társaik másságának elfogadása,
- kitartás, akarat fejlesztése, reális énkép kialakítása,
- általános emberi értékek megismerése, elfogadtatása, azonosulás fejlettségüknek megfelelően,
- kognitív képességeik fejlesztése, egyénre szabott tanulási módszerek és technikák kiépítése, hosszabb tanulási, felkészülési idő biztosítása,
- a jól működő képességek tudatos fejlesztése, önbecsülésük erősítése,
- testi és lelki egészség megóvása, a kompenzáló, korrigáló technikák gyakorlott birtoklása,
- oldott, humánus légkör megteremtése, ahol az értelmi, érzelmi képességek kibontakoznak és emberi kapcsolataik fejlődnek.

Módszerek

- folyamatos ellenőrzés, nyomon követés, szoros kapcsolattartás az oktatási és egészségügyi intézményekkel, a Szakértői Bizottságokkal, Nevelési Tanácsadókkal, a Fővárosi Gyermekvédelmi Központ és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálattal és a Gyámhivatalokkal,
- segíteni a gyermek és a család, szülő, érzelmi kapcsolatának erősödését, stabilitást,
- együttműködés az oktatási intézményekkel, a gyermekek iskolai kudarcainak csökkentése, és a kedvezőbb közösségi pozíciójuk kialakítása, illetve reális énképük, önértékelésük megerősítése érdekében,
- a gyermekeket segíteni kell bekapcsolódni a különböző iskolán kívüli tevékenységekbe, a szabadidő kulturált eltöltésének láttatásával, felkínálásával, a választás lehetőségének biztosításával – felzárkóztatásba, tehetséggondozásba, különböző sportokba,
- folyamatos, őszinte érzelmi kötődést biztosítani a gyermek és az őt gondozó nevelők számára, amelyben problémáit nyíltan feltárhatja,
- amennyiben szükséges, külső szakemberek segítségének igénybe vétele.

Az utóbbi időszakban jellemzően megnőtt a kettős szükségletű gyermekek beáramlása, ellátásuk óriási kihívást, rengeteg többlet feladatot jelent az intézményekben dolgozóktól. Egy- egy ilyen eset kapcsán szükség szerint biztosítani kell a dolgozók számára a rendszeres eszmegbeszélésre, egyéni szupervízióra való lehetőséget.

XII. SPECIÁLIS GONDOZÁST IGÉNYLŐ GYERMEKEK RÉSZÉRE KIALAKÍTOTT NEVELÉSI CÉLOK/FELADATOK/MÓDSZEREK:

A gyermekotthon a Fővárosi Gyermekvédelmi Szakszolgálat Gyermekvédelmi Szakértői Bizottsága által készített szakvélemény alapján súlyos pszichés-, illetve disszociális tüneteket mutató nevelésbe vett gyermekek számára integrált formában speciális ellátást biztosít, azzal a megkötéssel, hogy csoportonként 2 fő speciális szükségletű kiskorú gyermek helyezhető el.

A speciális ellátás során értelemszerűen a normál csoportban élőkre megfogalmazott alapelveket, módszereket, feladatokat maradéktalanul alkalmazni kell, ezeken túlmenően az alábbiak kiemelt érvényesítése válik szükségessé:

A „speciális” célok:

- ❖ A szocializáció sikeressége érdekében az értékek interiorizációja.
- ❖ A rehabilitációhoz szükséges készségek, képességek fejlesztése.
- ❖ Stabil, egészséges emocionális személyiség kialakítása.
- ❖ Reális, pozitív önértékelés.

A célok és feladatok megvalósításához szükséges módszerek:

A speciális ellátás során elsősorban a motiváció módszerével, a nevelési eszközök (dicséret, büntetés egyensúlyának) megteremtésével, a következetes, rövid-, belátható távokat kitűző módszerek alkalmazhatóak.

A célok és feladatok realizációjának kritériuma, lényeges a nevelés sikeressége szempontjából, a nevelés kereteinek egyértelmű megfogalmazása, tervezett, strukturált napi tevékenység, napi- illetve házirend.

Az egyéni gondozási tervben átgondolt, individualizált nevelés.

- ❖ A közösségen belül a személyre szóló feladatok elosztása, az elvégzett munka értékelése.
- ❖ A nyílt, játzmákat nélkülöző egyértelmű kommunikáció, az igazodási pontok iránymutatása.
- ❖ A gyermek viselkedésének változásait érzékelő, a teljesítményre törekvést, honoráló attitűd kifejezése.
- ❖ A terápiás eljárásnak törekednie kell a fiatalok közösséggé formálására, egyidejűleg a várható magatartás dinamika kiszámíthatóságára és ennek szakmai kezelésmódjára.

Kiemelkedő feladat kell, hogy legyen a szabadidő sokszínű programozása. Lényeges a minél szélesebb „nyitás a társadalom felé”, a különböző kulturális elfoglaltságok szakkörök, társas táncok, aerobik, korcsolya, nyelvtanulás, stb. elsősorban a lakókörnyezet által biztosított lehetőségek keretében.

A szocializációt, illetve a re szocializációt segítő feladatok és módszerek közül hangsúlyozott szerepet kell, hogy kapjon a társas érintkezés legfőbb eszköze a kommunikáció fejlesztése.

A kommunikáció, a viselkedéskultúra ismereteinek elsajátításán kívül, a társadalomba történő zökkenőmentes beilleszkedéshez ugyanolyan jelentőséggel bír a fiatal értelmi és személyiségjellemzőihez illeszkedő pályaorientáció.

Fontos, hogy minél differenciáltabban fogalmazza meg önmagát.

Keresse személyiségének leginkább megfelelő speciális szakmai területét, pálya identifikációjához.

A speciális szükségletű gyermekek ellátása alapvető feladat a gyermekek értelmi, érzelmi nevelése, személyiségük fejlesztése, a megfelelő testi fejlődés biztosítása, szocializációs hátrányok kompenzálása, egészséges életmódra, személyi higiéniára nevelés mellett pszichés állapotuk folyamatos figyelemmel kísérése, szükség esetén ambuláns vagy kórházi ellátás formájában szakorvosi kezelés igénybevételének biztosítása, a szakorvos által meghatározott gyógyszerek a kezelés alatt és a kezelés megszűnését követően történő pontos adagolásának megvalósítása. A speciális ellátás kiterjed a gyermekek életkorához, állapotához és szükségleteikhez igazodó oktatásra, szakképzésre, foglalkoztatásra is.

A súlyos pszichés problémákkal küzdő gyermekek esetében a nevelési cél elérése során külön figyelemmel kell lenni a szakorvos által meghatározott ok-okozati összefüggésekre, a pszichés állapot változásait kiváltó okokra és haladéktalanul reagálni kell állapotrosszabbodás esetén a gyámhivatali intézkedések megtétele érdekében. Amennyiben a gyermek pszichés állapota a továbbiakban már nem indokolja a speciális szükségletre vonatkozó megállapítást, haladéktalanul kezdeményezni kell az ellátás felülvizsgálatát, ugyanakkor meg kell vizsgálni, hogy a gyermek mindenekfelett álló érdekét szolgálja-e a gyermekotthon normál csoportjában történő elhelyezése. Amennyiben igen, úgy üres férőhelyek esetén őt előnyben kell részesíteni a normál csoport férőhelyeinek betöltésekor.

A speciális ellátás során nagymértékben nő a pszichológus szerepe, törekedni kell arra, hogy gyakorlattal rendelkező, felkészült munkatársak lássanak el nevelői, gyermekvédelmi asszisztensi tevékenységet. Célszerű kerülni a gyermekfelügyelő alkalmazását. Indokolt esetben gyermekpszichiáter, pszichiátriai intézmény bevonásával biztosítani a gondozottak megfelelő ellátását. Az elmúlt évek tapasztalata, valamint a gyermekvédelemben várható változások alapján rendkívül fontosnak tartjuk azt, hogy a gyermekotthonban folytatott sokrétű nevelési tevékenységben kiemelt helyet kapjon a speciális nevelési igényű gyermekekkel való foglalkozás megtervezése, a gyermekek szükség szerinti ellátása.

A gyermekek/ fiatalok körében egyre gyakrabban tapasztalunk már meglévő magatartási- és személyiségzavarokat. Sokan küzdenek például olyan pszichés nehézségekkel, mint neurotikus megnyilvánulások, szorongás, depresszív magatartás, pszichogén funkciózavarok, pszichoszomatikus megbetegedések, pszichoaktív szer használat. A serdülőkorban megnyilvánuló pszichés megbetegedések: identitás- és magatartászavarok, antiszociális személyiség zavarok, depresszió, öngyilkossági kísérlet, szerhasználat, amelyek különleges gondoskodást, pszichológiai, pszichiátriai, gyógyszeres kezelést és más terápiás ellátást igényelnek.

Ezért az általános, otthon nyújtó ellátás mellett biztosítani kell azokat a speciális módszereket, eszközöket, amelyeket alkalmazva, hozzájárulunk az említett nehézségek leküzdéséhez, gyógyításához, az egyén és az őt körülvevő közösség jóllétéhez, boldogulásához.

Ennek érdekében olyan programokat indítunk, amelyek során intézményünk szakemberei sokoldalú személyiség- és magatartásfejlesztő munkát folytathatnak. Rehabilitációs és reszocializációs tevékenységünk részeként korszerű pedagógiai és pszichológiai módszerek alkalmazásával, széleskörű terápiás és rekreációs foglalkozások szervezésével törekszünk a kívánt személyiségfejlődést/gyógyulást elérni. Fontosnak tartjuk továbbra is az elfogadó, terápiás munkát támogató szemlélet kialakítását, az ilyen jellegű tevékenységek és programok megszervezését a csoportok és az egyének számára.

Célunk az, hogy a különböző szakmai területek képviselői együttműködve, saját szakmai tudásukat és tapasztalataikat átadva tudjanak együtt dolgozni a megváltozott körülményekhez alkalmazkodva, valamint az, hogy új - pszicho-és szocioterápiás lehetőségeket biztosítsunk a gyerekek és a közösség számára. Ennek tükrében fontosnak tartjuk az elfogadó, terápiás munkát támogató szemlélet kialakulását elősegítő tevékenységek, és programok megszervezését, a csoport, az egyén, valamint a szakmai team szempontjából is.

A nevelés célja a csoport számára:

A csoport szempontjából az első feladat az újonnan érkező fiatalok be és elfogadása, illetve a gyors, hatékony beilleszkedés támogatása.

A csoportos és egyéni beszélgetések során fontos annak a szemléletnek átadása, hogy mindannyian különbözőek vagyunk, különböző lehetőségekkel és különböző nehézségekkel rendelkezünk.

Az újonnan érkező gyermekeknek lehetősége legyen megismerni a csoport szokásait, és lehetősége legyen bemutatkozni, önmagáról beszélni, saját belátása szerint.

A gyermekek számára érthetővé kell tenni, hogy a gyermekotthonba kerülés milyen új élethelyzetet jelent az érkező számára. Tudatosítani, hogy eddigi élethelyzeteik, nehézségeik hatására a személyiségben, a hangulati életben, a viselkedésükben adódhatnak zavarok, nehézségek, amelyek rövidebb, hosszabb ideig fennállnak, s amelyeket segíteni kell leküzdeni, meggyógyítani.

Ehhez időnként szakember, pszichológus/pszichiáter, vagy akár kórházi kezelés is szükséges. Fontos, hogy ezek a beavatkozások ne ijesztőek legyenek, hanem szükségszerű, fontos és természetes lehetőségként jelenjenek meg a gyermekek számára.

Egyes konkrét esetekben beszélni kell arról, hogy egy-egy pszichés zavar milyen viselkedésbéli sajátosságokkal jár, hogyan érdemes/szabad ezekhez viszonyulni. Mit kell tenni, ha furcsa, veszélyes, vagy zavaró viselkedéssel találkozunk.

Ezek megoldásában, leküzdésében, gyógyításában az egyéntől és a csoport tagjaitól egyaránt együttműködést várunk.

Fontos beszélni ezzel kapcsolatban arról, hogy egymás elfogadása mellett ugyanakkor milyen viselkedési szabályok betartása elengedhetetlen mindenki számára, s melyek azok, amelyeket a csoport nem fogad el.

Nyílt, de nem indiszkrét csoportos és egyéni beszélgetések során, és esetleg pszichológus által irányított csoportos gyakorlatokkal lehet ezt a munkát segíteni.

Cél, hogy a csoport olyan elfogadó, támogató közösségként működjön, amelyben helyet kap, a terápiás, gyógyító közösség attitűdje, amelynek tagjai tudatában vannak egymás nehézségeinek. Egymást elfogadó, a gyógyulásban, fejlődésben támogató közösség kialakítása a cél, a mindennapi élet keretei között.

A nevelés célja az egyén számára:

Az egyén szempontjából cél a beilleszkedés segítése, a gyermekotthonba kerülés, mint trauma feldolgozása, majd a jövőkép kidolgozása, a szükséges gyógyító eljárások megtervezése és elfogadtatása a gyermekkel.

Fontosnak tartjuk, hogy olyan egyéni és csoportos terápiás, vagy terápiás jellegű foglalkozások álljanak a gyermekek rendelkezésére, melyek a gyermekek személyiségét komplex módon gyógyítják, gazdagítják. A gyermekek pszichés zavarai mellett az egész személyiség kiteljesedése kapjon szerepet. Cél, hogy a pszichés zavarokkal küzdő gyermekek gyógyuljanak, tüneteik elmaradjanak, vagy általuk kezelhetővé váljanak, annak érdekében, hogy személyes jólétük növekedjen, pszichés, családi és szociális helyzetük egyaránt javuljon.

Bővíteni kell azoknak a lehetőségeknek a körét (szakellátó intézmények, kórházak, alapítványok), amelyeken keresztül a gyermekek számára gyorsan és gördülékenyen biztosítottak a következő ellátások:

- egyéni pszichoterápia,
- szükség esetén gyógyszeres terápia,
- csoportos terápiás foglalkozások (feltáró, támogató, önismereti, művészeti, pszichodráma csoport).

Nevelőközösség:

A különféle pszichés zavarokkal és megbetegedésekkel küzdő gyermekek speciális nevelési igényű gyermekek is egyben, személyiségének jellemzői, aktuális állapota és pszichés zavarai megléte miatt a hagyományos pedagógiai módszerekkel történő nevelésük nem elégséges, így a hagyományos pedagógiai felkészültséggel, módszertannal és attitűddel rendelkező, nevelőtanári munka nem feltétlenül vezet sikerre, illetve nagy valószínűséggel nem elegendő a feladat sikeres elvégzéséhez.

Ezért szükséges nagy gondot fordítani arra, hogy a gyermekekkel foglalkozó pedagógusok és gyermekvédelmi asszisztensek/gyermekfelügyelők folyamatos tájékozási lehetőséget és szakmai támogatást kaphassanak. Ennek érdekében szervezünk belső képzéseket, szakmai fórumokat, amelyek során:

- korszerű és adekvát ismereteket szerezhetnek a különféle pszichés problémákról,

- megfelelő és elegendő ismereteket szerezhhetnek a gyermekekről, pszichés állapotaikról, betegségeiről,
- ismereteket nyújt a speciális tennivalókról,
- konkrét módszertani segítséget kaphatnak az előforduló pszichés problémák pedagógiai kezeléséhez,
- módszertani segítséget kaphatnak az: empátikus, odaforduló, támogató magatartás, valamint korrektív emocionális élményeket adó kapcsolatok és tevékenységek kialakításához, orvosok, pszichiáterek, pszichológusok közreműködésével.

Módszerek

- relaxációs technikák megtanítása,
- más alternatív mentálhigiénés módszerek és terápiák (jóga, hangterápia),
- személyiség és kreativitásfejlesztő (terápiás jellegű) foglalkozások:
 - művészetterápia,
 - környezeti nevelés (kert- és konyhaprogram),
 - sport,
 - tánc- és mozgásterápia,
 - játék és meseterápia,
 - kutyaterápia,
 - zeneterápia, stb.
 - horgászat
 - kerékpározás

XIII. UTÓGONDOZÁS, UTÓGONDOZÓI ELLÁTÁS

Az utógondozói ellátás kereteit a gyermekvédelmi törvény határozza meg. A feladat ellátása az otthon alapelveiből, célkitűzéseiből és működésének alapvető szempontjaiból következik. A hosszú távú nevelés nem fejeződhet be 18 éves korban, hiszen a gyermekvédelmi gondoskodásba kerülő gyermekek többsége megkésett fejlődési problémákkal küzd, s hátrányait csak lassan képes behozni. 18 éves korban még segítségre, támaszra van szüksége, amit leginkább az az otthon nyújthat, ahol nevelkedett, ahol jól ismerik, s a neki legjobban megfelelő módon segítve, a megfelelő időben indulhat önálló élete.

Ha a gyermek elhelyezése megszűnik 18 éves kora előtt, a családot fel kell készíteni a visszafogadásra, a család lakóhelye szerinti illetékes Gyermekjóléti Központtal együttműködve.

Ha a növendék 18 éves korában úgy dönt, hogy elhagyja a gyermekotthont, tudnia kell, hogy milyen segítségre számíthat.

Gondoskodni kell:

- az otthonteremtési támogatás iránti kérelem benyújtásáról, a támogatási lehetőségek felderítéséről, valamint segíteni a támogatás célszerű felhasználásában,
- segíteni kell továbbtanulási, munkahelyi, életviteli problémái megoldásában,
- tájékoztatni kell az utógondozás lehetőségéről,
- a fokozatos leválás segítése mellett, biztos támogatásként kell állnunk a háttérben, ahová segítségért, tanácsért bármikor fordulni lehet.

Utógondozói ellátás folyamata, menete:

A fiatalt nagykorúvá válása előtt gyermekvédelmi gyámja és nevelője köteles tájékoztatni az intézmény által biztosított lehetőségeiről, az utógondozói ellátásról, nagykorúvá válása előtt két hónappal. Amennyiben a nagykorúvá váló fiatal nem kéri utógondozói ellátását, úgy tájékoztatást kap egyéb lehetőségeiről, a megszüntetéssel járó teendőkről.

Ha a fiatal úgy dönt, kéri az utógondozói ellátást, nevelője és gyámja segítségével megírja erre vonatkozó kérelmét, mellékeli munkaviszony illetve tanulói jogviszony igazolását. A gyermekotthon a kérelem leadása után 2 héten belül elkészíti a befogadásáról szóló nyilatkozatot az utógondozói ellátás megkezdésének dátumának megjelölésével, melyet továbbít az illetékes gyámhivatalnak.

Amint megérkezik az utógondozói ellátást elrendelő határozat, elkészül a fiatallal közösen az együttműködési keret megállapodás mellékletekkel együtt, melyet az otthon vezetője, az utógondozó, és a fiatal felnőtt aláírásukkal elfogadnak. Az együttműködési keret megállapodás érvényességének idejét a megállapodó felek együttesen határozzák meg a gyámhivatali határozat alapján. A mellékletek tartalmazzák a jövedelmi viszonyokat, mely a térítési díj alapját képezik, valamint az intézményi juttatások mértékét, mely alapján az utógondozott szükség szerinti ellátásban részesül. Az a fiatal, aki tanulmányokat folytat köteles félévente (tanév elején, és félévkor) iskolalátogatási igazolással igazolni tanulói jogviszonyának fennállását, valamint jövedelmi helyzetét. Ha a fiatal munkaviszonnyal rendelkezik, úgy félévente felülvizsgáljuk a körülményeit, jövedelemigazolást kérünk a térítési díj mértékének megállapításához. A keret megállapodás rendszeres felülvizsgálatán kívül, a fiatal élethelyzetében bekövetkezett változások alkalmával is felülbíráljuk a megállapodást. Az együttműködési megállapodás tartalmi elemeinek meghatározásánál figyelembe kell venni a fiatal vagyoni helyzetét, és hogy a fiatal 18 éves kora előtt milyen szükségleti igényű volt (normál, különleges), hogy szükségleteihez igazodjon az ellátás mértéke.

Az iskoláztatási támogatás (családi pótlék) a nagykorúnak, annak a tanévnek az utolsó napjáig jár, amelyben betölti a 20. életévét. A fiatal az utógondozói megállapodás szerint az iskolai tanulmányai után járó iskoláztatási támogatás (családi pótlék) mindenkor összegének felét használhatja fel, a másik felét pénzügyintézetnél vezetett bankszámláján tartja, előtakarékoskodik.

A keret megállapodásunk szerint a nevelés ideje alatt összegyűjtött vagyonát (vagyonátadási jegyzőkönyv szerinti összegben) megőrzi, pénzügyintézetben lekötve tartja, melyet a későbbiekben szeretnénk, ha lakhatásának, tanulmányainak biztosítására használna fel. A lekötésről szóló dokumentumot az utógondozójának és az otthon igazgatójának bemutatja.

Kirendelt nevelő látja el a fiatal felnőttek utógondozását, nyomon követését. A fiatal felnőttek életvezetésükben, napirendjük megszervezésében, továbbtanulási terveik megvalósításában, pályaválasztásukban kötelesek nevelőjükkel együttműködni. Az nevelőnek, rendszeres kapcsolatot kell tartania a fiatal felnőttekkel, segíti egészségmegőrzésüket és életvitelüket tanácsaival, valamint támogatja családi, rokoni és baráti kapcsolatainak ápolását. Szükség szerint jogi támogatást valamint mentális megsegítést nyújt a fiatal felnőtt számára.

A keret megállapodás tartalmazza:

- a fiatalra vonatkozó szabályokat, kötelezettségeket, jogokat,
- utógondozójának kötelezettségeit,
- utógondozott utógondozójával való együttműködési kötelezettségét,
- utógondozott térítési díj befizetésére vonatkozó kötelezettségeit,
- az utógondozói ellátás megszűnésének folyamatát,
- illetve a szakellátásba visszakерülés szabályaira vonatkozó lehetőségeket.

A keret megállapodás leírja, hogy a fiatal magatartása olyan legyen, mely példa a fiatalabb társak előtt, hogy tanulmányi eredményeiben képességei szerint a legjobbat érje el, és hogy az önálló élete megkezdéséhez szükséges lehetőségek felkutatásában kezdeményező legyen.

Önálló életre nevelés, felkészítés:

A fiatalok önálló életvitelre történő felkészítésében a támogató szerep jelentősége az elsődleges. Az önismeret fejlesztése hozzájárul a személyiségbeli, viselkedésbeli változások előidézéséhez, a hatékonyabb alkalmazkodás eléréséhez.

Alapvető célunk ráébreszteni a fiatalot saját szerepére sorsának alakulásában. Elsődleges feladat a fiatalok speciális képességfejlesztése, embertársai, környezete és a társadalmi normák, értékek iránti felelősségérzet kialakítása. Az önálló életre való felkészítés során a fiatalok mobilitásra való ösztönzése is fontos, hogyha szükséges, ne okozzon számukra nehézséget más városokban, vagy akár külföldön is munkát vállalni, nem feledve a gyökereiket.

Tartunk és szervezünk olyan tréningeket, klubfoglalkozásokat, felzárkóztató és, pályaorientációs, valamint továbbtanulásra felkészítő programokat, melyek segítségével a fiatalok rugalmasabban alkalmazkodnak a változó körülményekhez, megtanulnak teamben dolgozni. Célunk, hogy a fiatal sikeresen válasszon pályát, adottságainak legmegfelelőbb iskolába kerüljön, valamint, hogy minél több utógondozott növendék érettségig, vagy szakmát adó középiskolában tanuljon. Az utógondozó részéről szükséges a tudatos együttműködés a középiskolákkal, felsőoktatási intézményekkel. Mindezek mellett életvezetési tanácsokkal látjuk el növendékeinket, hogy ne okozzon számukra gondot egy önálló háztartás vezetése, gyakorlati életükben fennakadások nélkül képesek legyenek ügyeik intézésére. Az utógondozó segíti a fiatalot az otthonteremtési támogatás igénylésében, ennek és a fiatal saját vagyon felhasználásának megtervezésében, a rendeltetésszerű felhasználás lebonyolításában.

Az utógondozó felkutatja azokat a szervezeteket, melyek a fiatal élethelyzetének javítására szolgálhatnak, például önkéntes segítők, társadalmi szervezeteket, alapítványokat és egyházakat. Megfelelő információkkal, tájékoztatással, tanácsadással segíti a fiatalot abban, hogy hozzájusson az őt megillető, vagy helyzetét javító szolgáltatásokhoz.

Az önálló életvitelre való felkészítésben alkalmazott módszerek:

- a rendelkezésre álló idő beosztásának megtanítása, gyakoroltatása,
- a közvetlen környezet rendben tartásának megkövetelése, ellenőrzése,
- a fiatal saját ügyeiben önálló intézkedések tervezése, ezek megkövetelése, ellenőrzése,
- a külső kapcsolatok ápolására ösztönzés, az igény felkeltése a társasági kommunikációs ismeretek és illetlani szabályok alkalmazására,
- a magatartási szabályok közös megalkotása, betartásának ellenőrzése,
- személyes példamutatás,

- a megélhetés forrásainak számbavétele, a pénzeszközök felhasználásának beosztása, ütemezése,
- ösztönzés a továbbtanulásra: képesítések, szakmák, nyelvvizsga, jogosítvány megszerzésére, a társadalmi beilleszkedésük megkönnyítése céljából, mely által növekednek munkavállalási esélyeik.

Utógondozás, nyomon követés

Volt utógondozottjaink és növendékeink az otthon közös rendezvényein részt vehetnek, így vannak információink arról, hogyan alakul életük, lakhatásuk, tanulmányaik. A törvényi változást figyelembe véve volt utógondozottjaink, akik a gyermekotthoni utógondozói ellátás ideje alatt nem igényelték meg az otthonteremtési támogatást a gyermekotthont felkeresve nyújthatják be igénylésüket, melyet a gyermekotthon továbbít az illetékes gyámhivatal felé, megjelölve a személy nevét, aki az ügyvitelben, felhasználásban segíti a fiatal.

Térítési díj

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Intézményirányítási Főosztálya 2013.09.01.-jétől meghatározta a Fővárosi Kirendeltség illetékességi területén működő gyermekvédelmi intézmények székhelyén, illetve azok telephelyein 2013. szeptember 01. napjától fizetendő intézményi térítési díjakat.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 4. § (1) bekezdésének a) pontja alapján a saját jogú családi pótlék jövedelemnek minősül, amelyre tekintettel a nagykorú utógondozói ellátottak térítési díj fizetésre kötelezettek. A térítési díj mértéke belső szabályzatban rögzített, annak mértéke (20%-15%-10%) a jövedelemnyilatkozat alapján egyéni értesítésben található, mely az utógondozói keret megállapodás mellékletét képezi.

A térítési díj megállapításához az utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt *írásban köteles félévente jövedelemnyilatkozatot tenni arról* (számlakivonat bemutatásával), hogy a családi pótlékon felül egyéb munkaviszonyból, vagy más kereső tevékenységből származó jövedelemmel rendelkezik-e (jövedelemigazolással), mely alapjául a személyi térítési díj megállapításra kerül. A térítési díjat minden hónap legkésőbb 15.-ig a gazdasági ügyintézője számára köteles megfizetni.

Amennyiben az utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt a térítési díj megállapításával (aktuális jövedelemigazolás hiánya, jövedelemnyilatkozat hiánya; megváltozott jövedelemviszonyok fennállásáról nyújtott tájékoztatás hiánya; térítési díj két hónapi, indokolatlan elmaradása) és/vagy fizetésével (bankszámlakivonat havi bemutatásával) kapcsolatban kötelezettségének nem tesz eleget, azonnali hatállyal kezdeményezésre kerül az utógondozói megállapodás.

XIV. ÉRDEKKÉPVISELET MEGVALÓSULÁSA

A szakmai egységekben ideiglenes hatállyal elhelyezett, illetve nevelésbe vett gyermekek élhetnek panaszjogukkal. Panaszait, észrevételeiket megbeszélhetik gyermekvédelmi gyámjukkal, az otthon igazgatójával, igazgató helyettessel, vagy a szakmai egységvezetővel.

Megkereshetik a gyermekjogi képviselőt, akinek elérhetősége minden csoportban és közös helyiségekben megtalálható, valamint fordulhatnak az Érdekképviselési Fórumhoz. A gyermekek erre vonatkozó tájékoztatása a „A Gyermekek védelméről szóló többször módosított 1997. évi XXXI. törvény 36. § (1) értelmében, a házirendben is olvasható.

Az Érdekképviselési Fórum feladata:

- tájékoztató és tájékoztatói jog gyakorlása;
 - véleményezési és javaslattételi jog gyakorlása.
1. Az igazgatónál, igazgató helyettesnél véleményt nyilváníthat a gyermeket, fiatal felnőttet érintő ügyekben.
 2. Javaslatozt tehet az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működtetéséről, valamint az ebből származó bevételek felhasználásáról.
 3. Megvizsgálja a hozzá benyújtott panaszokat és a hatáskörébe tartozó ügyekben dönt.
 4. Intézkedéseket kezdeményezhet a fenntartónál, a gyermekjogi képviselőnél, ill. más hatáskörrel rendelkező szervnél.
 5. Egyetértési jogot gyakorol a Házirend jóváhagyásánál.
 6. Az érdekképviselési Fórum a Határozatait köteles nyilvánosságra hozni, kivétel a személyiség jogokat érintő ügyek.

A gyermekotthon munkatársainak kötelességeit és jogait az

- irányadó jogszabályok (Munka törvénykönyve, Közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény), valamint,
- az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzata,
- az intézmény Szakmai Programja,
- a dolgozó munkaköri leírása tartalmazza.

A Közalkalmazotti Tanács képviseli a dolgozók érdekeit.

XV. CSALÁDDAL VALÓ KAPCSOLATTARTÁS

2014. január 1. napjával Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Fővárosi Kirendeltsége irányításával, a Fővárosi Gyermekvédelmi Szakszolgálat szervezésében, a Fővárosi Gyermekvédelmi gyámok a Fővárosi Gyermekotthonok vezetőivel megállapodást írtak alá. Ebben a gyermekotthonok igazgatói kötelezettséget vállalnak arra, hogy a 2014. január 01. napjától hatályba lépett új jogintézmény, a gyermekvédelmi gyámság minél gördülékenyebben, a gyermek legjobb érdekét maximálisan szem előtt tartva épülhessen ki; a szakellátásban élő gyermekek ellátását végző személyek tevékenységének koordinálására, különös tekintettel a gyermekvédelmi gyámságra. E feladat továbbra is a szakmai egységek feladata lesz, melynek megvalósulásáért, koordinálásáért a szakmai vezetők felelősek.

A családgondozás érdekében a gyermekvédelmi gyám feladata különösen a gondozott gyermek felkészítése a családdal való találkozásra, szükség esetén a gyermeknek a kapcsolattartás helyszínére kísérése, valamint ha a gyermek és a szülő közötti kapcsolat helyreállításához szükséges, a találkozáson való részvétel (NM.r. 87. § (3) bek. b) pont).

A kapcsolattartási szabályok meghozatala előtt és a határozat kézhezvétele után a szülő, a szakmai vezető és a gyermekvédelmi gyám közösen értelmezik a kapcsolattartási szabályokat. Amennyiben értelmezési vita van, a gyámhivatalhoz fordulnak.

A gyámhivatali határozat alapján kapcsolattartásra jogosult minden olyan személy, aki a határozatban megnevezésre kerül (vérszerinti szülő, nagyszülő, kiskorú és nagykorú testvér), valamint a gyermeknek joga van a személyes kapcsolatainak ápolásához minden olyan személlyel, akit a gyermekvédelmi gyám hozzájárulásával engedélyez. Mielőtt a gyermekvédelmi gyám dönt a személyes kapcsolatok ápolásának engedélyezéséről, egyeztet a szakmai egység vezetőjével és a gyermek nevelőjével.

A gyámhivatal a kapcsolattartás szabályozására vonatkozó határozatában dönt a gyermeknek a gondozási helyéről legfeljebb két napra történő eltávozása és a két napnál hosszabb szabadsága gyermekvédelmi gyám által történő engedélyezésének lehetővé tételéről vagy annak a gyermek érdekében történő mellőzéséről. (Gyvt. 30/H. § (2) bek.).

A gyermekvédelmi gyám segíti

- a gyermek gondozóját a kapcsolattartás, családgondozás során felmerülő problémák megoldásában;
- a gyermeket a kapcsolattartással összefüggő problémái megoldásában, szükség esetén pszichológus bevonásával, (NM.r. 153. § (1) bek. a) pontja).

A kapcsolattartás biztosítására a gondozási hely vezetője kötelezett, ő gondoskodik arról, hogy a gyermek kapcsolattartási joga érvényesüljön. A szakmai vezető biztosítja, hogy a nevelő, vagy gyermekvédelmi asszisztens/gyermekfelügyelő közreműködjön a kapcsolattartás megvalósulásában az intézményi házirendben meghatározott módon, intézményi helyszínen. Nem valósulhat meg a kapcsolattartás az iskolában, buszmegállóban stb.

Amennyiben a kapcsolattartásra jogosult vagy a gyermekvédelmi gyám által engedélyezett személy, a kapcsolattartás idején nem tanúsít megfelelő magatartást, a szakmai vezető az esetleges külső segítség kéréséről (rendőrség, polgárőrség, mentő) értesíti a gyermekvédelmi gyámot. Az ilyen személy kapcsolattartási jogának korlátozása, szüneteltetése, megvonása érdekében a gyermekvédelmi gyám a gyámhivatalhoz fordulhat.

A gyermekvédelmi gyám tájékoztatása alapján a gyámhivatal indokolt esetben előmozdítja a szabadságvesztésben vagy előzetes letartóztatásban lévő szülő gyermekével való kapcsolatának fenntartását, ha ez a gyermeket nem veszélyezteti. Ennek érdekében a gyámhivatal a szülő kérelmére, illetve a büntetés-végrehajtási intézet megkeresésére a gyermekkel kapcsolatos információkat adhat. (Gyvt. 28. § (5) bek.).

A kapcsolattartásra jogosultnak a kapcsolattartási jogot személyesen kell gyakorolnia, a kapcsolattartás kezdő időpontjában kizárólag neki lehet átadni a gyermeket és annak leteltével ő köteles visszavinni a határozatban megjelölt helyszínre, gondozási helyre.

A kapcsolattartás biztosítására a gondozási hely szakmai vezetője kötelezett, ő gondoskodik arról, hogy a gyermek kapcsolattartási joga érvényesüljön. Biztosítja, hogy a nevelő, vagy gyermekvédelmi asszisztens/gyermekfelügyelő közreműködjön a kapcsolattartás megvalósulásában, esetleges felügyeletében.

A szakmai egység feladata

- a gyermekek és a család zavartalan találkozásához önálló helyiség biztosítása,
- levelezésre, elektronikus levelezésre, telefonkapcsolatra lehetőség biztosítása,
- elősegíteni, hogy a gyermek hosszabb-rövidebb időt a gyámhivatali határozatnak megfelelően a családjában töltsön, az eltávozás rendjét a házirend szabályozza,
- a gyermekvédelmi gyámot tájékoztassa a gyermek fejlődéséről, a vele kapcsolatos fontos eseményekről,
- a gyámhivatal és a gyermekvédelmi gyám tájékoztatása a kapcsolattartásról, a szülői együttműködésről vagy esetleg jogsértő magatartásról.

Munkánk eredményessége nagymértékben függ attól, hogy a szülőkkel hogyan, milyen kapcsolatot ápolunk, alakítunk ki. A családgondozói munkakör megszüntetésével ez irányú feladat nem szűnt meg, szerencsés esetben más valaki vette át ennek koordinálását az intézményekben. A jövőben, a szakmai vezetők látják el ezeket a feladatokat, melyek a következők:

- Negyedévente konzultálnak a szülővel, e mellett szükség és igény szerint lehetőséget biztosítanak fogadóórára, esetmegbeszélésre.
- Gyermekjóléti szolgálattal való kapcsolat kiépítése, fenntartása legyen életszerű és folyamatos. Ezt a munkát segítse az otthonok nyílt napja, évente egy alkalommal.
- Rendszeresen hazajáró gyerekeknél szükséges és elengedhetetlen a családlátogatás, mely megvalósulhat a Gyermekjóléti Szolgálattal, szükségszerűen gyámmal közösen.

XVI. GYERMEKVÉDELMI GYÁMI FELADATOK ELLÁTÁSA

A gyámi tevékenység célja, a gyermekotthonban töltött idő alatt a gyermek érdekének képviselője, optimális fejlődésének elősegítése. Feladata gondoskodni a gyermek teljes körű ellátásáról, törvényes

Az egyéni gondozási-nevelési terv elkészítése a gyermek, gondozási helyre jutását követően a rendelkezésre álló iratok és adatok alapján történik.

A gondozási hely képviselőjén és a gyermekvédelmi gyámon kívül a gyermek, és lehetőleg a szülő is vegyen részt az egyéni gondozási nevelési terv elkészítésében. Az egyéni gondozási nevelési terv elkészítése a gondozási hely feladata, a gyermekvédelmi gyám aktív közreműködése mellett.

A gyermek tankötelezettségének teljesítéséhez kapcsolódó feladat a gyermekotthonra hárul. A gyámnak konzultációs, kontrollszerepe van, az együttműködés folyamatosságában.

A gyermekvédelmi gyám a látogatásai alkalmával tájékoztatást kap, a gyermek tanulmányi előmeneteléről és a magatartásáról. Továbbtanulás esetén intézményünk javaslatot tesz a közoktatási intézményre, a tanulói jogviszony létesítését a gyermekvédelmi gyám végzi. A szakmai egységek gondoskodnak arról, hogy a gyermek eljusson az iskolába, óvodába. A gyermekotthon a 12 év alatti, vagy indokolt esetben idősebb gyermek esetében is gondoskodik a gyermek kíséretéről. A gyermekotthon feladata a 12 év alatti gyermek, illetve indokolt esetben az idősebb gyermek, gondozási helyre történő hazakísérése. A gyermekvédelmi gyám feladata az oktatási intézmény részére leadni azon személyek nevét, akik a gyermeket semmilyenképpen sem hozhatják el az iskolából és az óvodából.

A gyermekotthon értesíti a gyermekvédelmi gyámot a kirándulás, nyaralás, táborozás illetve egyéb utazás lehetőségéről. A gyermek külföldi utazásához szükséges a gyermekvédelmi gyám hozzájárulása.

Az egészségmegőrzés és a gyermek gyógykezelésével kapcsolatos feladatok ellátása - a korábbi orvosi dokumentáció, illetve a Gyermekvédelmi Szakértői Bizottság szakmai véleménye alapján elkészített egyéni gondozási nevelési tervbe való beépítését követően a szakmai egységek feladata. Együttműködés a gyermekvédelmi gyámokkal folyamatos. A gyermek egészségügyi iratait a szakmai egységek őrzik.

Engedély nélküli eltávozás esetén azonnal szükséges felvenni a kapcsolatot a gyermekvédelmi gyámmal, átbeszélni a közös intézkedéseket, feladatokat a növendék felkutatásáról. A visszatérés után a gyermekvédelmi gyámmal lehetőség szerint együtt kell meghallgatni a gyermeket. A megbeszélésekről hivatalos jegyzőkönyvet készítünk.

XVII. DOKUMENTÁCIÓK, NYILVÁNTARTÁSOK RENDSZERE

- Szervezeti és Működési Szabályzat,
- Munkaköri leírások,
- Etikai kódex.

Pedagógiai dokumentációk

- szakmai program,
- házirend,
- éves munkaterv,
- „Gyermekeink védelmében” egységes nyilvántartási rendszer adatlapjai,
- gyermekotthoni csoportnapló,
- a csoportok nevelési terve, valamint a gyermekek egyéni fejlődési füzete.

Egyéb dokumentációk

- csoporton belüli eseménynapló,
- kimenőt dokumentáló füzet (14 év feletti gyermekekről),
- megállapodások (utógondozói ellátás),
- családi kapcsolatok nyilvántartása,
- egészségügyi füzet,
- esetkezelő lap,
- anamnézis lap,
- gyermekvédelmi gyámok tevékenységét regisztráló lap.

Nyilvántartások rendszere

- nyilvántartó könyv,
- létszámnyilvántartás-gondozási napok nyilvántartása,
- zsebpénznyilvántartás,
- felruházási lap,
- KENYSZI és KIR rendszer.

XVIII. MINŐSÉGBIZTOSÍTÁS, SZAKMAI FELKÉSZÜLTSEG BIZTOSÍTÁSÁNAK MÓDJA, FORMÁI

A szakmai egység működésének hatékonyságát, a gyermekotthonban nevelkedő gyermekek színvonalas életkörülményeinek biztosítását, a minőségi szakmai munka és ennek ellenőrzése határozza meg.

A gyermekvédelmi munka belső ellenőrzésére az igazgató, az igazgató helyettes, a szakmai egységvezető, illetve az általuk megbízott szakember jogosult, mely a munkatervben meghatározottan éves ellenőrzési terv szerint valósul meg. A nevelés-oktatás ellenőrzése előre bejelentve, vagy váratlanul is történhet, a tapasztalatokat közös megbeszélésen kell kielemezni. Az ellenőrzések tapasztalatairól tájékoztatást kell adni közvetlenül az érintett kollégának, illetve meg kell azt tárgyalni a nevelőtestületi értekezleten, valamint írásban is rögzíti a vizsgálat megállapításait.

Az ellenőrzés területei, szempontjai:

Az ellenőrzés folyamatosan, havonta megvalósul a következő szempontok figyelembe vételével:

- tanulmányok,
- szocializáció,
- pedagógiai munka,
- terápiás, pszichológiai munka,
- csoportgazdálkodás, költséghatékonyság,
- projekt munka,
- szervezési feladatok,
- törvényi előírásoknak megfelelés,
- környezet rendje, gyermekek élettere
- gondozási feladatok.

Intézményen kívül szervezett továbbképzések:

- ❖ Szakirányú képesítés megszerzésére beiskolázás.
- ❖ Nem akkreditált szakmai továbbképzéseken való részvétel biztosítása,
- ❖ Az akkreditált képzéseken, továbbképzéseken való részvétel biztosítása és nyilvántartása a 9/2000. (VIII.4.) SZCSM rendelet alapján.

Szociális továbbképzés és szakvizsga

A gyermekotthon szakellátó munkatársai a 9/2000 (VIII. 8.) SZCSM Rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról alapján szociális továbbképzésre kötelezettek, továbbképzési ciklusuk keretében.

Az éves továbbképzési tervet tárgyév március 31. napjáig a szakmai testület, valamint a Közalkalmazotti Tanács képviselője hagyja jóvá.

A szakmai egységben, gyermekotthonban a szakmai egységvezető kötelezett szociális szakvizsga, vagy azzal egyenértékű szakvizsga letételére.

XIX. ZÁRADÉK

A jelen Szakmai Program a fenntartó jóváhagyása után lép hatályba, ezzel egyidejűleg a korábbi szakmai program hatályát veszti. A Szakmai Program elfogadásának nevelőtestületi értekezleti jegyzőkönyve és a nevelőtestületi jelenléti ív a 3. számú melléklet.

Budapest, 2016. november 14.

Fekete-Buzás Eszter
igazgató

- 1.sz. melléklet /Házirend
- 2.sz. melléklet Utógondozói keret megállapodás

HÁZIREND

A Bolyai Gyermekotthoni Központ alaptevékenységként személyes gondoskodást nyújtó gyermekvédelmi szakellátás keretében a nevelésbe vett kiskorúak részére otthont nyújtó ellátást, fiatal felnőttek részére utógondozói ellátást és utógondozást biztosít.

A **kiskorú gyermekek** részére a gyermekotthon a Gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben meghatározott **teljes körű ellátást**, az utógondozott **fiatal felnőtt** részére az együttműködési keret megállapodásban megjelölt **szükség szerinti ellátást** biztosít.

A gyermekotthonban elhelyezett kiskorú gyermek, és fiatal felnőtt, a gyámhivatal elhelyezési intézkedését követően a határozatban megjelölt időponttól veheti igénybe a gyermekotthon szolgáltatásait. Nagykorúvá vált növendék az utógondozói ellátás elrendelését követően a 15/1998.(IV.8.) NM. rendelet 92.§ (3) bekezdése alapján írásbeli megállapodásként együttműködési keret megállapodást köt a gyermekotthonnal, mely tartalmazza a megállapodó felek jogait és kötelességeit.

A Házi rend hatálya kiterjed a gyermekotthonban ellátott valamennyi gyermekre, dolgozóra, valamint a gyermekotthonban látogatás, és egyéb célból belépő valamennyi személyre.

Házi rend otthonunk kiskorú növendékei számára

A „Házi rend” otthonunk dokumentuma, amely biztosítja közösségünk működésének rendjét. A „Házi rend” változhat és az Érdekképviselői Fórum javaslata alapján változtatható, de mindenek előtt olyan alapvető jogokat, kötelezettségeket tartalmaz, melyek a gyermekotthonban és szakmai egységeiben az együttélés szabályait, normáit határozzák meg. A „Házi rend”-et kötelességek betartani, az abban foglaltak mindenki számára kötelező jellegűek.

1. Ismerjétek és teljesítsétek a veletek szemben támasztott követelményeket, ismerjétek és éljétek jogaitokkal.
2. Alapvető kötelességek a tanulás, az életkorotok függvényében elvárható munka.
3. Jogotokban áll a gyermekotthon által biztosított szabadidő hasznos, kulturált eltöltése, ami önmagatok és társaitok fizikai, szellemi fejlődését szolgálja. Biztosítjuk számotokra és támogatjuk a vallásszabadsághoz való jogot. Jogotok van a csoport mindennapi életével kapcsolatosan véleményt nyilvánítani, javaslatot tenni.
4. Személyes szükségleteitek kielégítésére zsebpénz jár.
 - 3-10 éves korig 1.425 Ft,
 - 10-14 éves korig 3.705 Ft,
 - 14 év felett 5.130 Ft.

A gyermekotthonból való önkényes eltávozásakor, és a szökés időtartama alatt zsebpénz számotokra nem adható.

5. Csoportotok felszerelési tárgyait rendeltetésszerűen kell használnotok és kötelességek azokat leltár szerint épségben megőrizni. Az otthon tulajdonát képező tárgyakat, eszközöket az otthon területéről csak írásbeli engedély alapján lehet kivinni. Az írásbeli engedélyt az igazgató és az igazgatóhelyettes adhatja meg. A leltárba felvett tárgyak csoportok közti átadására indokolt esetben a leltári rend betartása mellett kerülhet sor. Ugyanúgy vigyáznotok kell társaitok személyes holmijára is. Nem vehetitek el másét!

6. A szándékos rongáló anyagi felelősséggel tartozik a szándékosan, illetve a nem rendeltetésszerű használat következtében okozott kárért.
7. Az önkiszolgáló munka mindenkinek a feladata. A csoportszobákat az ott élő gyerekeknek kell takarítani és rendben tartani. Az óvodások életkoruknak megfelelően feladatokkal járuljanak hozzá csoportjuk rendjéhez. A közös helyiségeket (pl. tornaterem, konyha) rendben, tisztán kérjük elhagyni. A tornatermet be kell zárni. A kertben ügyelnetek kell a tisztaságra, rendre. A kertben végzendő munkát a csoportoknak területenként fel kell osztani (pl. tisztaság megóvása, a környezet rendben tartása, stb.).
8. Jogotokban áll problémáitokkal csoportnevelőitekkel, pszichológust, igazgatót vagy helyettesét felkeresni. Saját érdeketek, hogy e jogokat gyakoroljátok is! Jogotokban áll problémátokat, ha az nem nyert megoldást, az Érdekképviselési Fórum elé tární. A gyermekek védelméről szóló Gyvt. 1997. évi XXXI. törvény értelmében működik, működési elvek (szabályzat) alapján.

Tagjai:

- minden csoportból egy gyermekképviselő,
- az utógondozói ellátásban részesülők képviselője,
- az ellátásban részesülő gyermekek szüleinek képviselői,
- az intézmény dolgozóinak képviselői,
- a fenntartó képviselői.

Jogkörei:

- Az intézmény vezetőjénél véleményt nyilváníthat a gyermeket, fiatal felnőttet érintő ügyekben.
 - Javaslatot tehet az intézmény alaptervekenyességével összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működtetéséről, valamint az ebből származó bevételek felhasználásáról.
 - Megvizsgálja a hozzá benyújtott panaszokat és a hatáskörébe tartozó ügyekben dönt.
 - Intézkedéseket kezdeményezhet a fenntartónál, a gyermekjogi képviselőnél, ill. más hatáskörrel rendelkező szervnél.
 - Egyetértési jogot gyakorol a Házirend jóváhagyásánál.
 - Az Érdekképviselési Fórum a határozatait köteles nyilvánosságra hozni, kivétel a személyiség jogokat érintő ügyek.
9. Az orvosi ellátást rendelési időben – hetente két alkalommal kedd délután - lehet igénybe venni, pihenő- és ünnepnapokon az orvosi ügyeleti szolgálatot lehet hívni rosszullet, baleset, betegség esetén. Aki beteg a betegszobában vagy a csoportjában tartózkodhat.
 10. TILOS dohányozni az otthon területén!
 11. Ha az otthon területét, a csoport tartózkodási helyét el akarjátok hagyni, kötelesek vagytok ezt nevelőitekkel megbeszélni! Jogotok van hozzátartozóitok kérésére (Gyámhivatali engedély alapján) a hétvégi kimenőre.
 12. Hétköznapokon csak meghatározott céllal, nevelői engedéllyel mehettek kimenőre, ha aznapi mindennemű feladataitokat elvégeztétek. A programokra szóló kimenő megvonható, amennyiben megszeztétek a felállított normákat, szabályokat (tanulás, magatartás, munka). A távozást a nevelő mindenkor naplóban rögzíti. A nevelő elbírálása szerint 12 éves kor alatti gyermek egyedül (felnőtt kíséret nélkül) nem mehet kimenőre.

13. Hétfvégén, ünnepnapokon és szünetekben a programok 20.00 óráig tarthatnak, 16 év felett a nevelővel történő megbeszélés alapján, pedig programtól függően. A programokra szóló kimenő megvonható, amennyiben megszegték a felállított normákat, szabályokat (tanulás, magatartás, munka). Hétfvégeken, ünnepekkor és szünetekben eltávozásnál (hazamenetelnél) 12 évesnél fiatalabb gyerek (felnőtt hozzátartozó kísérete nélkül) nem hagyhatja el az otthont. Az eltávozás pénteken délután 15.00 órától vasárnap, illetve a szünet utolsó napján 18.00 óráig tart!
14. A felelősi rendszerben tevékenységet ellátók kötelessége a megszabott feladatot ellátni és betartani az ügyeleti rendet (konyhát, fürdőszobát, lakószobákat rendben tartani, stb.).
15. Társaiddal és minden felnőttel kulturáltan viselkedj, tiszteletet adó hangnemben beszélj.
16. Magatartásotokat, szorgalmatokat, tanulmányi, sport, művészeti és egyéb teljesítményeket a nevelők értékelik a csoportban. Jutalmazás és felelősségre vonás is itt történik. Ha tanulmányi munkátokat kiemelkedően végzitek, kitartó, szorgalmas, példamutató közösségi magatartást tanúsítotok, tanulmányi versenyben I.–X.-ig helyezést értek el, vagy kimagasló a sport teljesítményetek, akkor a következő jutalmakban részesülhettek:
- nevelői, igazgatói és nevelőtestületi dicséret,
 - tárgyi jutalom,
 - jutalom program,
 - az otthon lehetőségein belüli belföldi vagy külföldi üdülés.
- A jutalmak odaítéléséről a nevelők, gyermekfelügyelők véleményének meghallgatása után a nevelőtestület dönt.
17. Ha kötelességeiteket elhanyagoljátok, az elvárt normákat megszegitek és a felállított szabályokat nem tartjátok be, akkor elmarasztalásban lesz részetek. Figyelmeztetést a nevelőtestület minden tagja adhat.
- szóbeli figyelmeztetés,
 - kimenő megvonása,
 - programoktól való eltiltás,
 - TV nézéstől és internettől való eltiltás.
18. Balesetvédelmi, tűzrendészeti szabályok betartása mindenki számára kötelező!
- a.) Magad és mások testi épségére vigyáznod kell!
 - b.) A játék- és sporttevékenységek alatt a szabályokat be kell tartanod!
 - c.) Tűzriadónál (Tűz van! kiáltásra) köteles vagy az ismert szabályok alapján, fegyelmezetten, utasításra kivonulni az épületből! Tűzriadó minden évben kétszer (tavasz, ősz) alkalmasszerűen van.
19. Utazásaid során köteleles vagy a közlekedési szabályokat betartani, a diákigazolványodat és bérletedet magaddal vinni. A havi szelvényre köteles vagy a diákigazolvány számát valamint a nevedet ráírni. Köteles vagy a hónap végén az előző havi szelvényt nevelőidnek leadni.
20. Tilos értékesebb holmit (pl. rádió, ruházat ékszer, MP4, telefon, stb.) csoportnevelőitek engedélye nélkül behoznotok az otthonba, mert ezek megrongálásáért a gyermekotthon felelősséget nem vállal.
21. Látogatóitok, szüleitek fogadása az erre kijelölt fogadószobában történhet, a szülővel, rokonnal, látogatóval a látogatási időbeosztás betartásával. A gyermekotthonban a látogatási időbeosztás igazodik a gyermekek napirendjéhez, iskolai és szabadidős elfoglaltságaihoz és a szülők, rokonok napirendjéhez, munkabeosztásához.

22. A látogatási időbeosztás alapja az egyéni gyámhivatali határozatok, ettől eltérni csak a gyermekvédelmi gyám engedélyével módosítható, amennyiben a felek körülményei változnak, így a folyamatos és rendszeres kapcsolattartás lehetősége biztosított, melyet mindenkor a gyermekotthon vezetője a gyermekvédelmi gyám segítségével koordinál.
23. A házirend része a napirend pontos és lelkiismeretes betartása.
24. Mindenkor az időjárásnak megfelelően öltözzetek. Öltözködés után, a fel nem vett ruhákat be kell tennetek a szekrénybe. Távozáskor a szobát rendben hagyjátok.
25. Időben kell elindulni az iskolába.
26. Hazaérkezéskor itthoni ruhába kell átöltöznötök, a levetett ruhákat szekrénybe, fogasra, szennyes tartóba kell elrakni.
27. Kivételes eseteket nem számítva mindig a következő napra kell készülnötök. A minimum 2 órás tanulási idő betartása mindenki számára kötelező.
28. Ilyenkor a hangoskodás nem megengedett. Táskátokat a másnapi órarendnek megfelelően, figyelmesen pakoljátok be.
29. Szabadidőtöket – nevelőitekkal megbeszélve – hasznosan töltsétek el sok játékkal, szórakozással, kulturális foglalkozással.
30. Vacsora után a csoportok programjuknak és a napirendnek megfelelően tevékenykednek. A munkajellegű feladatok naposi beosztás szerinti elvégzése mindenki számára kötelező. Minden nap tisztálkodj.
31. Villanyoltás 20.00-22.00 óra között, mely függ az életkortól, a tanulmányi munka teljesítésétől, de minden növendékre nézve kötelező jellegű.
32. **Idegen személy és látogató a gyermekotthoni csoportokban engedély nélkül nem tartózkodhat!**

Házirend otthonunk utógondozott fiatal felnőttjei számára

1. Minden utógondozott a házirend szabályait maradéktalanul betartja, tudomásul veszi.
2. Szorgalmi időben vasárnaptól csütörtökig, 22.00 óráig kell megérkezni az otthonba, pénteken és szombaton megállapodás szerinti időben. Ez a téli és tavaszi szünetekre is vonatkozik.
3. Nyári szünetben, aki dolgozik, vagy gyakorlaton van, arra a szorgalmi időszak időhatára vonatkozik.
4. Aki nyári szünetét illetve szabadságát tölti, programja és itthon tartózkodása, valamint hazaérkezésének ideje megbeszélés illetve megállapodás tárgya.
5. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 93. §. (9) bekezdés szerint megszűnik az utógondozói ellátása
 - a) annak a létfenntartását biztosítani nem tudó 21 éves fiatal felnőttnek, aki az utógondozói szerződésben megjelölt feltételeket 4 hónapon belül nem teljesíti, nem létesít tanulói jogviszonyt, , vagy szociális bentlakásos intézménybe nem kéri felvételt;
 - b) annak a növendéknek 120 napot követően, akinek köznevelési, felsőoktatási vagy felnőttképzési intézménnyel tanulói, hallgatói vagy felnőttképzési jogviszonya megszűnik;
 - c) annak a növendéknek, aki szociális bentlakásos intézménybe felvételt kapott;
6. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 93. §. (10) bekezdés szerint a gyámhivatal az utógondozói ellátást megszünteti, ha a fiatal felnőtt
 - a) az utógondozói ellátásának feltételei már nem állnak fenn;
 - b) az utógondozói ellátást nyújtó intézmény munkatársaival, illetve az intézményben ellátott társával szemben elfogadhatatlan, az együttélés szabályait súlyosan sértő magatartást tanúsít;
 - c) a házirendet többször súlyosan megsérti;
 - d) az utógondozói ellátás megszüntetést maga kéri;
 - e) aki tanulói jogviszony jogcímmel rendelkezik és a tanulmányi vagy vizsgakötelezettségét önhibájából nem teljesíti;
 - f) 15 napon belül nem veszi igénybe az utógondozói ellátást és erről önhibájából nem értesíti a gyermekotthont.

Házirend otthonunk dolgozói és látogatói számára

1. A közalkalmazotti jogviszonnyal kapcsolatos kötelezettségeket vétkesen megszegő dolgozóval szemben fegyelmi és kártérítési eljárást kell lefolytatni. A fegyelmi és kártérítési jogkör gyakorlója az igazgató. Büntető feljelentés megtétele az igazgató feladata.
2. A dolgozó közalkalmazotti jogviszonyából eredő kötelezettségének vétkes megsértésével okozott kárért felelősséggel tartozik.
3. Idegen személy, látogató a csoportban engedély nélkül nem tartózkodhat.
4. TILOS dohányozni az otthon területén!
5. A gyermekotthon területén tilos alkoholtól, illetve egyéb pszichotrop anyagoktól befolyásolt állapotban tartózkodni. Az otthon területére alkoholt, illetve kábítószernek minősülő anyagot behozni, illetve az otthon területén ezen anyagokat tárolni, fogyasztani, vagy más részére átadni tilos!
6. A dolgozók kötelesek intézkedni a mások nyugalomát, a biztonságot, a környezetet, vagy közérkölcst sértő magatartást tanúsító látogatóval szemben és felszólítani a látogatót a gyermekotthon területének elhagyására.
7. A gyermekotthon tulajdonát képező tárgyak, eszközök az otthon területéről csak írásbeli engedély alapján vihetők ki. Az írásbeli engedély megadására az igazgató, vagy az igazgatóhelyettes jogosult. Az intézmény tulajdonát képező, leltárba felvett tárgyak csoportok közötti átadására indokolt esetben a leltári rend betartása mellett kerülhet sor.

A házirendet minden csoport jól látható helyen, a közös nappali helyiségben köteles kifüggeszteni!

Budapest, 2016. november 14.

Fekete-Buzás Eszter
igazgató

Az Érdekképviseleti Fórum szülői képviselője

Az Érdekképviseleti Fórum fenntartói képviselője

--	--

Budapest, 2016.....

Fekete-Buzás Eszter
igazgató

2. számú melléklet

Utógondozói ellátásra vonatkozó megállapodás

Amely létrejött a **Bolyai Gyermekotthoni Központ**szakmai egysége (1023. Budapest, Bolyai u. 11.) és utógondozói ellátott (sz: anyja neve:, bejelentett lakcíme:, tartózkodási helye:) között az alábbi feltételekkel.

Jelen megállapodás-tól növendék tanulmányainak befejezéséig, illetve **24. életévének betöltéséig** érvényes. A fiatal felnőtt utógondozói ellátását a Budapest kerület Gyámhivatala a számú határozatával rendelte el, tekintettel az **1997. évi XXXI. törvény 93. § (1)** bekezdésére, hogy **fiatal felnőtt nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat, térítési díjat nem fizet.** A Gyvt. 146-151.§, valamint az Intézmény térítési díj szabályzata alapján.

A tanulmányok befejezésének várható ideje A tanulói jogviszony fennállásáról szóló Igazolás jelen utógondozói megállapodáshoz rendelkezésünkre áll és a megállapodás mellékletét képezi. A nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytató fiatal, köteles félévente (tanév elején és félévkor) iskolalátogatási igazolással igazolni tanulói jogviszonyának fennállását. A tanulói jogviszony igazolásával az utógondozói megállapodás felülvizsgálatra, s ha szükséges módosításra kerül. A felülvizsgálat tényét és az utógondozói megállapodás további fenntarthatóságát írásban rögzítik az utógondozói megállapodást megkötő felek. Az utógondozói megállapodás következő felülvizsgálatának várható ideje 201....., a 20../20.....-es tanév indulása/vagy féléve.

Ha a fiatal munkaviszonnyal rendelkezik félévente felülvizsgáljuk a körülményeket, jövedelemigazolást és munkáltatói igazolást kérünk a fiattól. Az éves illetve féléves felülvizsgálaton kívül a fiatal élethelyzetében bekövetkezett változások alkalmával felülbíráljuk a megállapodást.

A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (Cst.) 8. § (3) bekezdésének f) pontja 2011. július 01.-től változott, miszerint „az iskoláztatási támogatás (családi pótlék) a nagykorúnak annak a tanév utolsó napjáig jár, amelyben betölti a 20.-dik életévét”. A Magyar Államkincstártól a családi pótlék önjogú igénylése, valamint az Államkincstár tényleges, írásos tájékoztatása, ha tanulói jogviszony 20.-dik életéve előtt megszűnik az utógondozott feladata és felelőssége.

A fiatal felnőtt utógondozója A fiatal felnőtt vagyoni, jövedelmi viszonyairól a szükséges tájékozódást - amely jelen megállapodás mellékletét képezi – a fiatal felnőtt iratanyagából (személyes, vagyoni) önként megtette, családi körülményeit feltárta.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 92. §. 1/a. pontja alapján a Gyermekotthon a növendéket tanulmányai befejezéséig teljes körű ellátásban részesíti. A fiatal felnőtt részére teljes körű ellátásként **lakhatást, étkeztetést, zsebpénzt, ruházati ellátást, egészségügyi ellátást, ügyei intézéséhez, tanulmányai végzéséhez** az utógondozó részéről segítséget kap.

A fiatal felnőtt tudomásul veszi, hogy az utógondozói ellátás tartamára lakhatása a Bolyi Gyermekotthoni Központ telephelyén kerül biztosításra.

A megállapodás a körülmények megváltozása esetén módosítható – melyet az utógondozottnak írásban kell kezdeményeznie –, illetve megszűnik abban az esetben, ha az utógondozott a megállapodásban foglaltakat megszegi.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 93. §. (9) bekezdés szerint megszűnik az utógondozói ellátás

- a) a fiatal felnőttnek, az ellátás megszüntetésére vonatkozó bejelentését követően, gyámhivatali határozat alapján – a házirendben meghatározott – idő elteltével,
- b) ha a fiatal felnőtt huszonnegyedik életévének betöltésével, valamint a (10) bekezdés szerint a gyámhivatal az utógondozói ellátást megszünteti, ha a fiatal felnőtt
 - a) ellátásának feltételei nem állnak fenn,
 - b) ellátását szociális bentlakásos intézmény biztosítja,
 - c) az utógondozói ellátást nyújtóval szemben elfogadhatatlan, az együttélés szabályait súlyosan sértő magatartást tanúsít,
 - d) a házirendet többször súlyosan megsérti és az ellátás megszüntetésével az intézmény érdekvédelmi fóruma is egyetért.

..... utógondozói ellátott vállalja

- A megállapodás aláírásával, hogy a Gyermekotthon Házirendjét ismeri, az abban foglalt betartását magára nézve kötelezőnek tekinti. Tudomásul veszi, hogy a Házirendben foglaltak súlyos megsértése esetén fegyelmi eljárás keretében – az utógondozói ellátás fenntartása mellett – a Gyermekotthon kezdeményezi más intézménybe történő áthelyezését.
- A Házirendben foglaltak szerint tudomásul veszi, hogy szorgalmi időben vasárnaptól csütörtökig, 22 óráig vissza kell térnie az otthonba. Pénteken és szombaton megállapodás szerinti időben kell hazajönnie. Ez a téli és tavaszi szünetekre is vonatkozik. Nyári szünetben, ha dolgozik, vagy gyakorlaton van, arra a szorgalmi időszak időhatára vonatkozik, a többi idő megállapodás tárgya.
- Szobáját rendben tartja, bútorait rendeltetésszerűen használja, az okozott kárt megtéríti. Amennyiben a gyermekotthon kapubejáratának, illetve a szobájának kulcsát elveszíti köteles azt 24 órán belül jelenteni és egyben a zár cseréjének költségét megtéríteni.
- Köteles megkezdett tanulmányait lelkiismeretesen, legjobb tudása szerint folytatni, tanulói jogviszonyából eredő kötelezettségeinek maradéktalanul eleget tenni.
- A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (Cst.) 8. § (3) bekezdésének f) pontja szerint „az iskoláztatási támogatás (családi pótlék) a nagykorúnak annak a tanév utolsó napjáig jár, amelyben betölti a 20.-dik életévét”. Ennek értelmében az iskolai tanulmányai után járó iskoláztatási támogatás (családi pótlék) mindenkor összegének felét használhatja fel, a másik felét pénztárcájánál vezetett bankszámláján tartja, elótakarékoskodik.
- Az átmeneti nevelés ideje alatt összegyűjtött vagyonát (vagyonátadási jegyzőkönyv szerinti összegben) megőrzi, pénztárcájában lekötve tartja, melyet a későbbiekben csak lakhatásának biztosítására használ fel. A lekötésről szóló dokumentumot az utógondozójának, a Breznó közti gyermekotthoni egység szakmai egységvezetőjének és az otthon igazgatójának bemutatja, rendszeres időközönként (havonta) beszámol pénzügyeinek alakulásáról.
- Utógondozójával együttműködik hivatalos ügyeinek intézésében.
- A jogosultság feltételeinek megváltozását vagy megszűnését 15 napon belül a Gyámhivatalnak bejelenti.

.....utógondozó vállalja:

1. Tanulmányi eredményeit nyomon követi.
2. A hivatalos ügyintézésben segítséget nyújt.
3. Életvezetési támogatást nyújt, érdekeit képviseli.

Jelen megállapodást a megállapodó felek elolvasták és mint akaratukkal mindenben megegyezőt írják alá.

Budapest, 2016.....

.....
Igazgató

.....
Utógondozó

.....
Utógondozói ellátott